

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

Problemele-cheie ale timpului nostru

(pag. 6-7)

LA O. N. U.

DELEGAȚIILE ȚĂRILOR SOCIALISTE ÎN CENTRUL ATENȚIEI

de Ion Manea

(pag. 12)



UN LUMINOS MESAJ DE PACE

Marți seara, când corespondentul radiodifuziunii a început să anunțe: „Aici la New York sînt orele 10,45. Președintele sesiunii dă cuvîntul tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej. Se aud îndelungi aplauze...” — fiecare din noi a încercat desigur un sentiment de puternică bucurie și de legitimă mîndrie.

Bucurie, pentru că glasul țării noastre se făcea auzit cu autoritate în cel mai important for internațional, bucurie pentru că din fiecare cuvînt, din fiecare frază răzbătea încrederea de nezdrușnit în victoria celor mai scumpe idealuri ale omenirii, în țara lagărului nostru socialist.

Mîndrie, pentru că din cuvîntarea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej rezeșeau limpede marile schimbări care au survenit în anii puterii populare în viața poporului nostru și în poziția țării noastre în lume, mîndrie pentru că sîntem cetățeni ai unei țări care poate servi astăzi ca exemplu de ceea ce

poate înfăptui un popor care-și la soarta în propriile sale mâini.

În cuvîntarea rostită în fața Adunării Generale a O.N.U. tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a arătat că: „Delegația romîna a venit la această adunare însuflețită de dorința de a-și aduce contribuția la rezolvarea problemelor de pe ordinea de zi”. Și într-adevăr, în ampla expunere a tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej sînt oglindite problemele ce preocupă și frămîntă în cea mai mare măsură popoarele din toate țările și care au fost înscrise în agenda Adunării Generale a O.N.U. sub impulsul unor evenimente și situații ce trebuie să-și afle o soluție cât mai grabnică și mai corespunzătoare.

Înfăptuirea țelurilor O.N.U. nu poate fi concepută fără înlăturarea războiului ca mijloc de rezolvare a litigiilor dintre state. Exprimînd voința fierbinte a întregului nostru popor, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a subliniat cu tărie valoarea istoricelor propuneri fă-

cute în cadrul actualei sesiuni a Adunării Generale de către delegația Uniunii Sovietice, propuneri a căror aplicare ar putea duce la frînarea cursei înarmărilor, la instaurarea unei păci trănice în lume.

În același timp, înfăptuirea țelurilor O.N.U. este inseparabil legată de realizarea aspirațiilor tuturor popoarelor spre libertate și independență, de lichidarea definitivă și radicală a rînduieților colonialiste. De aceea, dînd glas unei păreri unanim împărtășite de poporul nostru, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a declarat: „Este timpul ca în conflictul dintre puterile coloniale și popoarele înrobite, O.N.U. să se situeze hotărît și fără rezerve de partea acestora din urmă”.

VEAC NOU

(continuare în pag. 10-a)

N. S. Hrușciov
și Fidel Castro

Anul XVI

30 septembrie 1960

12 PAGINI, 1 LEU

39
(811)

Turneul continuă



Seara, în fața teatrului unde au loc spectacolele Operei noastre.

De zece zile artiștii Teatrului de operă și balet din București sînt oaspeții Moscovei și ai moscoviților. Au fost zile pline de emoții, dar răsplătite din plin de sensibilitate și entuziasmul public sovietic.

După primul spectacol cu „Răscoala”, care a inaugurat turneul, și care s-a bucurat de o caldă primire din partea publicului, (fragmente din spectacol au fost retransmise în aceeași seară la radio), am așteptat cu nerăbdare apariția ziarelor. „Vecerniaia Moskva” a venit cu primele impresii și aprecieri ale specialiștilor sovietici. O cronică semnată de cunoscutul critic muzical I. Martinov s-a intitulat: „Întîlnire cu prieteni”. Iată cîteva spîculri: „Cea mai interesantă trăsătură a operei „Răscoala” e sentimentul noului, sentimentul unor căutări creatoare. Muzica lui Gh. Dumitrescu ne vorbește într-un limbaj sincer și emoționant, străduindu-se să descrie într-o manieră originală soarta tragică a eroilor”. Criticul a apreciat mult arta cîntăreșilor Constantin Iliescu, David Ohaezian, Mircea Buciu, Zoe Dragotescu și a altor interpreți.

Alți Martinov cît și alți critici sovietici acordă o deosebită atenție orchestrei care, sub bagheta lui Egizio Masini, a produs o mare impresie prin execuția ireproșabilă

și tonul ei cald. De altfel, personal, pot afirma că orchestra noastră a fost la înălțime la toate spectacolele date pînă acum.

Unul din marile noastre succese l-a constituit spectacolul cu „Othello”. Au fost aplauze furtunoase, la scenă deschisă. Îndeosebi au plăcut scena Othello-Iago din actul

nostru ne-a insuflat o mare incredere. Ziarul „Izvestia”, de pildă, a publicat, sub semnătura lui Iuri Korev o cronică la „Răscoala” intitulată „Un început promișor”. Iar „Krasnaia Zvezda” a socotit turneul nostru „un eveniment important în viața culturală a țării”.

Scena Teatrului muzical „Nemirovici-Dancenko”, unde au loc spectacolele noastre nu este, însă, unicul cadru în care se desfășoară turneul Operei din București. În aceste cîteva zile, cîntăreșii noștri au dat recitaluri în uzine, colhozuri și în diverse instituții sovietice. Aș aminti dintre acestea „spectacole extraordinare”, însoțite de întîlniri a artiștilor romîni cu muncitorii de la Uzina de rulmenți nr. 1. Arta Florescu, Mircea Buciu, Maria Șindrilaru, Teodora Lucaciu, Mihail Arnăutu și Vera Rudeanu au cîntat în fața unui public extrem de numeros și entuziasmat arii din opere, cîntece populare ruse și sovietice, cîntece romînești.

Artiștii noștri au fost de asemenea invitați să participe la spectacolul prilejului de deschidere a Casei actorului din Moscova, unde programul nostru a fost îndelung aplaudat.

Deși fiecare zi a șederii noastre la Moscova e foarte plină, artiștii romîni au găsit totuși vreme să cunoască țara, care, acum, în lumina molcomă a soarelui de toamnă are o frumusețe aparte, iar cei mai mulți au reușit să-și împlinească o veche și îndreptățită dorință: aceea de a asista la spectacolele Teatrului Bolșoi. Așezați de astă dată în fotoliile spectatorilor, cîntăreșii noștri au aplaudat marile creații ale celebrilor soliști sovietici ai Bolșoiiului în „Boris Godunov”, „Carmen”, „Cneazul Igor”.

Turneul nostru continuă. Trăim zile pline, bogate în impresii, pe care le vom păstra multă vreme în amintire.



Zoe Dragotescu
Văzută de
desenatorul R. Sacilian

II, aria Desdemonei din actul IV ș.a. Arta Florescu, Garbis Zobiau și Mihail Arnăutu au fost obiectul unor ovații entuziaste. După terminarea spectacolului, ei au fost felicitați de o seamă de personalități ale vieții muzicale sovietice, printre care marii cîntăreși Lisijan, Krivcenia, Irina Maslennikova și alți artiști ai Teatrului Bolșoi.

De altfel și celelalte spectacole — „Carmen”, „Trubadurul”, Seara romînească alcătuită din cele trei piesete: „La piață”, „O noapte furtunoasă” și „Priculicatul” au fost primite cu aceeași căldură și receptivitate de publicul sovietic. Tîm să amintesc că la spectacolul cu „Carmen” a asistat și cunoscutul regizor sovietic Iuri Zavadzki, de la Teatrul „Mossoviet” care, în discuția purtată după ultimul act, și-a exprimat bucuria de a-și putea asculta din nou pe solii operei romînești.

Primirea făcută de publicul sovietic și aprecierile presei care a consemnat favorabil fiecare moment al turneului

BREVIAR

● Cincizeci și doi de academicieni, 146 de doctori în științe și profesori și 139 de scriitori și ziarîști sovietici colaborează la întocmirea unei enciclopedii pentru copii, în 10 volume. Primele cinci volume, care au și apărut, sînt consacrate Pămîntului, geografiei, stelelor și planetelor, faunei și florei, matematicii, fizicii, chimiei și tehnicii.

● Următoarele volume vor prezenta copiii trecutul și prezentul omenirii; amatorii de pictură, sculptură și muzică vor găsi tot ce-i interesează în volumul opt. Iar ultimele două tomuri vor fi rezervate problemelor care privesc Uniunea Sovietică și țările străine.

● Revista americană „Atlantic” a consacrat unul din ultimele-i numere artei sovietice. Proza sovietică e reprezentată prin schițe și fragmente din

noile lucrări ale lui Mihail Șolohov, Valentin Kataev, Leonid Leonov, Olga Berggolț ș.a. De asemenea revista a mai publicat amintiri de Marșak despre prima lui întîlnire cu Gorki, însemnări de K. Fedin despre arta lui Lev Tolstoi, un articol al scriitorului Muhtar Auevov, un articol de Ehrenburg intitulat „Despre literatura secolului atomic”, poezii de A. Tvardovski, S. Scipaciov, M. Aligher, E. Evtușenko etc.

● Ministerul învățămîntului din R.S.F.S.R. inițiază un concurs pentru cea mai bună operă literară destinată copiilor preșcolari și de vîrstă școlară. Lucrările prezentate — care vor putea fi deopotrivă nuvele, poeme, volume de versuri și schițe, povești, piese etc., vor trebui să abordeze următoarele teme: școala, munca, comunismul.

● Editura „Voenizdat” din Moscova pregătește apariția unui volum de schițe de Aurel Mihale, care va apare foarte curînd.

Hero Lupescu

VEAC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

Redacția și administrația: B. Pirești, Str. Ion Ghica, 5 telefon 13.03.10.

ABONAMENTE:
pe 3 luni, 10 lei; pe 6 luni, 20 lei;
pe un an 40 lei.

Nu de mult o scartă știre în josul unei pagini vestea: „Astăzi... se deschide clubul de la „Literaturnaia gazeta”. Un club neobișnuit, adăpostit nu într-o clădire somptuoasă, ci în pagina a patra a binecunoscutei publicații literare din Uniunea Sovietică: „Literaturnaia gazeta”. Un club la a cărui „masă rotundă”, în pagina anume consacrată periodic, scriitorii cunoscuți, oameni de literă și artă, savanți celebri discută cu cititorii despre problemele cele mai actuale și mai importante ale literaturii contemporane. Aceste probleme sînt precizate destul de limpede în programul de activitate al clubului: „Dorim să vorbim în paginile noastre, în cadrul clubului de la „Literaturnaia gazeta” pe care-l inaugurăm astăzi, despre destinația personalității umane în vremea noastră, despre caracterul contemporanului nostru, despre viața spirituală a omului sovietic care construiește societatea liberă comunistă, despre felul cum sînt oglîndite aceste probleme de către arta contemporană...”

Inițiativa revistei sovietice are în vedere, așa dar, organizarea sistematică și periodică a unui schimb de păreri între reprezentanți ai opiniei literare, ai cercurilor de literă și artă pe deoparte și masele de cititori pe de altă parte. Chiar numai faptul că atare încă ar merita să fie apreciat pozitiv. Dar „masa rotundă” la care „Literaturnaia gazeta” și-a invitat cititorii, alături de scriitori, oameni de artă, oameni de știință, a fost inițiată pentru a dezbate marile probleme ale zilei de astăzi, pentru a discuta chestiunile atît de numeroase și adesea spinoase care frămîntă universul intelectual al omului modern. Iar dacă adăugăm că la această „masă” sînt poftiți și mesagerii ai artei, literaturii sau științei din alte țări, că dezbaterile purtate nu sînt circumscrise la fenomenul sovietic;

Aspecte inedite în viața literară sovietică



ci urmăresc să îmbrățișeze problemele în amploarea lor universală, ne dăm seama cu atît mai bine de însemnătatea inițiativei luate de „Literaturnaia gazeta” și de spiritul în care ea a fost concepută. Importanța dezbaterilor organizate de „Literaturnaia gazeta” a reieșit limpede din precizarea tematică dezbaterilor, făcută la inaugurarea „clubului”. Acesta consideră ca o primă datorie a lui să studieze „eroul timpurilor noastre”, să discute profilul etic, psihologic și estetic al omului înaintat al epocii noastre, să lămurească trăsăturile lui caracteristice, specificul personalității sale.

Dar alături de problema eroului, esențială pentru literatura vremii noastre, în atenția „clubului” se va afla și discuția altor probleme majore de estetică, cum ar fi aceea a specificului stilistic al literaturii moderne, caracterizarea elementelor noi din diversele genuri literare și în primul rînd sublinierea „cuceririlor inovatoare dobîndite de arta realismului socialist, care se întemeiază pe principiul de nezdruccinat al spiritului de partid”.

Sufiul actualității, de care este ani-

„CLUB” la „Literaturnaia gazeta”

mată toată activitatea clubului de la „Literaturnaia gazeta”, și-a găsit expresia chiar în articolul de inaugurare: „O revoluție în știință și literatură”, semnat de cunoscutul critic literar Korneli Zelinski. Autorul articolului a ridicat o problemă care frămîntă pe mulți cititori, nu numai din Uniunea Sovietică ci și din alte țări și anume: Ce raport există astăzi între știință și literatură, între știință și artă în genere? Nu cumva marile succese ale științelor exacte, triumful lor, admirația pe care și-au cucerit-o în rîndul contemporanilor, chiar a celor mai puțin inițiați în probleme tehnice, nu cumva toate acestea au eclipsat strălucirea literaturii?

Situndu-se pe un punct de vedere identic cu al multor cititori, criticul sovietic a arătat că opoziția dintre literatură și știință, problema preponderenței uneia în dauna celeilalte este o falsă problemă. Korneli Zelinski a subliniat, pe bună dreptate, că societatea socialistă și societatea de mîine, societatea comunistă, presupun dezvoltarea deopotrivă a artei și a științei, progresul deopotrivă al cunoștințelor tehnice și al disciplinelor umaniste. E adevărat că

viața noastră se desfășoară sub semnul unor progrese tehnice uimitoare iar literatura, care-și propune să fie o reflectare fidelă a acestei realități, nu le poate ignora. La rîndul ei, însă, nici investigația științelor exacte nu poate dezvălui toată lumea de emoții și sentimente, de gânduri și frămîntări ce-și găsesc expresia în opera de artă. Pentru o conviețuire creatoare, fără inutile rivalități între știință și literatură, pledează în articolul său, publicat în cadrul „clubului” de la „Literaturnaia gazeta” și binecunoscutul scriitor american Mitchell Wilson. „Pentru mîine — a scris Wilson — „fizicianul” și „poetul liric” sînt doi frați, doi frați care nu seamănă unul cu celălalt, dar nu sînt mai puțin înrudiți. Ei pot trăi într-o bună înțelegere creatoare”.

„Despre măiestrie, tradiție și inovație” a discutat, în cadrul clubului, scriitorul sovietic Gh. Berezko, autorul unui recent roman intitulat: „Mai puternic decît atomul...”. Gh. Berezko a urmărit mai ales definirea noțiunii de măiestrie literară. În același timp, Gh. Berezko a delimitat în cadrul literaturii realiste contemporane și în primul rînd al celei realist-socialiste două tendințe principale de dezvoltare. Una caracterizată prin atenția acordată omului simplu, considerat ca individ, iar cea de a doua îndreptînd spre prezentarea monumentalului, a colectivității, a maselor. Probleme înrudite, și în primul rînd aceea a varietății stilurilor în literatura realist-socialistă, au fost discutate într-un interesant articol de I. Elsbeg.

„Clubul” de la „Literaturnaia gazeta” abia și-a început activitatea. Să-i urîm succes în realizarea vastului plan pe care și l-a propus!

Tatiana Nicolescu

Cibernetica și problemele de drept

Articolul „Despre posibilitățile ciberneticii în soluționarea problemelor juridice”, semnat de N. D. Andreev și D. A. Kerimov în revista „Voprosi filozofii” (nr. 7/1960), ne aduce o știre interesantă: la Universitatea din Leningrad a fost creat un grup alcătuit din lucrători științifici, aspiranți și studenți care cercetează modul în care cibernetica poate contribui la rezolvarea problemelor de drept.

Poate, așa dar, cibernetica — această știință care a contribuit la deschiderea drumului spre Cosmos — fi folosită și pe tărîmul dreptului, domeniul în care, cum spunea pe vremuri un celebru jurist, din 1.000 de probleme 999 sînt totdeauna controversate și numai în 1 la mie din cazuri există unanimitate de păreri? Pot oare să se transforme, cu ajutorul ciberneticii, aceste 999 de probleme juridice în soluții unice și infailibile? Nici un jurist, desigur, n-ar putea rămîne nepăsător în fața unei asemenea perspective.

Nu despre asta l vorba, însă. Mașina — oricît de perfecționată ar fi — nu poate înlocui omul, cu obligațiile și răspunderile lui. Dar mașina poate fi un colaborator prețios al omului, îi poate ajuta să-și îndeplinească repede și bine obligațiile, îl poate ajuta, punîndu-i la dispoziție informația necesară, să facă raționamente juste.

În articolul suscitât, autorii arată că mulțumită mașinilor cibernetice se va putea accelera simțitor rezolvarea unor probleme juridice, care în mod obișnuit cer un mare volum de muncă intelectuală.

Printre acestea se numără pregătirea materialelor pentru sintetizarea operativă a propunerilor oamenilor muncii în legătură cu proiectele de legi supuse discuției maselor largi populare. Cititorii din țara noastră își amintesc, de pildă, că proiectul Constituției R.P.R. din anul 1952 a fost supus unei ample dezbateri publice și că — în urma discuțiilor — s-au făcut circa 19.000 de propuneri și amendamente la textul proiectului. Desigur, acceptarea unora sau altora din aceste propuneri și sintetizarea lor rămîne un atribut al legiuitorului, dar mașina îi poate fi de mare ajutor.

Tot așa cibernetica poate fi utilizată la analiza comparativă a conținutului, formelor și metodelor de reglementare ale relațiilor sociale care formează obiectul unui proiect de act normativ, cu conținutul, formele și metodele de reglementare ale unor relații sociale similare în legislația altor țări, sau din alte perioade istorice. Se știe că relațiile de proprietate au avut, de-a lungul orînduirilor social-economice pe care le-a străbătut omenirea, reglementări deosebite în raport, în primul rînd, cu caracterul orînduirii respective. Într-un fel sînt reglementate relațiile de proprietate în orînduirile unde accentul cade pe ocrotirea proprietății individuale obținută prin exploatare, în alt fel sînt reglementate relațiile de proprietate în orînduirea unde este ocrotită proprietatea socialistă și proprietatea personală provenită din muncă. În al doilea rînd, reglementările variază și în interiorul orînduirilor cu același caracter. Într-un fel sînt reglementate relațiile de proprietate în orînduirea sclavagistă, în alt fel în cea feudală etc. În al treilea rînd, reglementările variază chiar în orînduirile de același tip, după particularitățile istorice de dezvoltare a societății respective. Mașinile cibernetice vor putea selecta și grupa vastul material acumulat de-a lungul istoriei, în vederea unor vaste generalizări social-economice pe care le vor întreprinde specialiștii din acest domeniu.

De asemenea, cu ajutorul ciberneticii se vor pregăti materialele necesare pentru sintetizarea practicii judiciare și pentru descoperirea greșelilor mai des repetate în hotărârile judecătorești, se vor efectua expertize criminalistice, în domeniul financiar, grafic etc.

Dar utilizarea mașinilor cibernetice în atari scopuri — subliniază autorii articolului suscitât — necesită o vastă muncă de pregătire și, în primul rînd, elaborarea unui limbaj de informare potrivit cu materialele legislative sau de altă natură care urmează a fi prelucrate cu ajutorul mașinilor cibernetice.

Ce este limbajul de informare? Se știe că mașinile cibernetice lucrează folosînd cifre și numere, nu cuvinte; ele fac operațiuni cu cifre și numere, nu legături de cuvinte. Prin urmare, informațiile juridice pe care le acumulează mașina cibernetică trebuie să intre în ea sub formă de cod numeric. Pe de altă parte operațiunile executate de mașină pentru soluționarea problemelor juridice impun un anumit procedeu de calcul, procedeu care are nevoie — pentru înregistrarea și comunicarea rezultatelor obținute — de un limbaj convențional exprimat tot prin cifre și numere.

Vocabularul cifric folosit pentru noțiunile și actele juridice analizate, împreună cu limbajul cifric folosit pentru înregistrarea rezultatelor obținute de pe urma operațiunilor de calcul, formează ceea ce se numește limbajul de informare.

La alcătuirea unui limbaj de informare în domeniul dreptului lucrează acum, cum am semnalat la începutul acestor rînduri, un grup sovietic de lucrători științifici, aspiranți și studenți, de la Universitatea din Leningrad.

Realizarea unui asemenea limbaj de informare va însemna un pas important spre folosirea mașinilor cibernetice în domeniul dreptului.

Repetăm, folosirea mașinilor cibernetice nu înseamnă nicidecum înlocuirea omului de către mașină; autorii articolului suscitât o subliniază cu tărie. Dar este cert că munca în toate domeniile științei — inclusiv în domeniul dreptului — capătă, prin folosirea ciberneticii, nebănuite posibilități de dezvoltare. Iar juristul de care am amintit, dacă ar mai fi fost în viață în zilele noastre, ar fi constatat cu uimire că procentul de 999 la mie de probleme juridice este pe cale să se reducă simțitor; grupul de juriști sovietici de la Leningrad lucrează activ la apropierea acestui moment.

prof. univ. S. Kahane



Casa de odihnă a colhozului „Politotdel” din R. S. S. Uzbeki.

La ordinea zilei:

NOI RELAȚII ECONOMICE ÎNTRE COLHOZURI

● Mai bine de o treime din colhozuri au creat organizații intercolhoznice de construcții ● Intreprinderi intercolhoznice pentru prelucrarea materiilor prime, dezvoltarea creșterii animalelor, reparația și întreținerea utilajului agricol ● Organizații mixte de stat și colhoznice ● Școală a noilor relații sociale.

Printre fenomenele noi care caracterizează în momentul de față satul sovietic, un interes deosebit merită extinderea legăturilor dintre colhozuri pe planul producției și al economiei, precum și cooperarea intercolhoznică în vederea efectuării unor lucrări importante.

Munca agricolă se apropie tot mai mult de cea industrială

În ultimul timp au apărut astfel diverse forme de asociații intercolhoznice: asociații pentru construirea și exploatarea în comun de centrale electrice și de rețele de înaltă tensiune, organizații care execută lucrări de proiectare, altele care se ocupă cu producția de materiale de construcție etc...

O seamă de asociații intercolhoznice sînt destinate exclusiv creșterii în colectiv a animalelor. Pot fi întîlnite astfel centre de îngrijire a bovinelor, instalate în apropierea rafinăriilor de zahăr și a distilerilor, centre de însămînțare artificială, uzine care produc furaje combinate etc.

Tot mai numeroase devin întreprinderile intercolhoznice — dotate cu utilaj modern — care efectuează o primă prelucrare a bumbacului, cînepei și inului sau fabrică conserve din fructe și legume.

Se înțelege că de vreme ce întreg utilajul agricol a fost încredințat colhozurilor, au început să ia naștere și ateliere intercolhoznice de reparații.

Necesitățile practice au dat naștere unor noi forme de cooperare. Colhozurile construiesc în comun șosele, case de cultură, internate, dispensare, spitale, case de odihnă etc. Așa se explică de ce cele mai numeroase organizații intercolhoznice sînt cele de construcții. Numărul lor se ridică în momen-

tul de față la aproape 1.500, grupînd peste 19.000 colhozuri.

Realizările organizației „Mej-kolhozstroj” din Ekaterinoslav (regiunea Saratov) permit să se tragă concluzii în legătură cu însemnătatea lucrărilor de construcții — care nu mai sînt sezoniere, ci se efectuează în tot cursul anului. În trei ani, organizația mai sus amintită a construit 63 de ferme, cinci mari silozuri pentru grâu, șase clădiri pentru instituții culturale, o centrală electrică și multe case de locuit.

Noile raporturi economice, care se dezvoltă rapid, fac ca forțele productive ale colhozurilor să fie folosite mult mai rațional. Le grăbesc transformarea muncii agricole, ce se apropie tot mai mult de munca industrială. Faptul că asociațiile intercolhoznice unifică resursele și eforturile face ca problemele tehnice și economice să poată fi rezolvate mai eficient decît le-ar fi putut rezolva un singur colhoz.

Proprietatea colhoznică și proprietatea întregului popor

Anumite organizații devin întreprinderi mixte, aparținînd în același timp statului și colhozurilor. Astfel, colhozurile și sovhozurile din regiunea Leningrad au fondat laolaltă o întreprindere pentru exploatarea turbei. Spre a ne da seama de contribuția adusă de colhozuri trebuie relevat că pentru finanțarea întreprinderii sovhozurile au vărsat aproape 85.000 de ruble, iar colhozurile peste 380.000.

Dezvoltarea întreprinderilor intercolhoznice și crearea unor organizații mixte sînt rezultatul creșterii nivelului de socializare: proprietatea colhoznică se apropie tot mai mult de proprietatea întregului popor.

În multe cazuri, organizațiile

intercolhoznice își asumă și sarcini care pînă acum se încadrau în activitatea economică a diverselor colhozuri componente. Iată, de pildă, ferma intercolhoznică de păsări din raionul Kagarlik, regiunea Kiev. Aici sînt crescuți puii de găină și de rață ai tuturor colhozurilor din raion. În curs de șase luni, ferma le-a livrat 35.000 de păsări mature și a vîndut magazinelor de desfacere alte 7.000. Astfel, ferma intercolhoznică nu numai că produce, dar și desface propria producție marfă.

Organizațiile intercolhoznice sînt un tip superior de cooperare, dat fiind că membrii lor nu sînt persoane ci colhozuri, adică mari întreprinderi socialiste. Fără a depăși cadrul proprietății colhoznice, această cooperare reprezintă fără îndoială un grad mai înalt de colectivizare, apropiînd proprietatea colhoznică de aceea a întregului popor.

Întreprinderile intercolhoznice sînt o excelentă școală care permite colhoznicilor să se inițieze în noile relații sociale, dat fiind că e vorba de asocierea unor colhozuri cu un nivel economic diferit. Cooperînd, colhozurile sînt puse în situația de a se ajuta reciproc și astfel cele rămase în urmă trebuie să ajungă la nivelul colhozurilor fruntașe. Organizațiile intercolhoznice exercită o influență binefăcătoare asupra ritmului și calității lucrărilor de construcție, ele contribuie la grăbirea dezvoltării materiale și tehnice a colhozurilor. Întărirea legăturilor intercolhoznice poate fi așa dar considerată ca un factor important în opera de construire a comunismului.

V. Melnikov

Candidat în științe economice

Cei care trăiesc mult...

În ultima vreme medicii (și alături de ei filozofii) discută cu insistență problema sporirii longevității omului. După părerea unora omul ar putea trece ușor peste limita de 100 de ani, el ar putea trăi liniștit 150 de ani, ba chiar să atingă vârsta de două secole, dacă nu și mai mult.

Firește medicii (și alături de ei filozofii) răspund în mod diferit la întrebarea: ce (și mai ales cine) îi împiedică pe oameni să depășească actualele bariere și să se avinte spre vârste care ar putea cuprinde în ele evenimente ce s-ar întinde în unele cazuri pe două secole. În Apus unii explică moartea prematură prin „ritmul trepidant al vieții în lumea contemporană”. Dacă în această formulă este cuprins și ritmul — nu trepidant ci de-a dreptul infernal — în care se desfășoară munca oamenilor, atunci nu sîntem departe de adevăr. Dacă presupunem că în amintita formulă sînt cuprinse și grijile — pe cât de trepidante pe atât de istovitoare — pentru ziua de mîine, atunci mai facem un pas către adevăr. Căci medicii (și aici mai mult decît în alte domenii — filozofii) nu pot să nu recunoască: indivizibilită, lumea contemporană este totuși departe de a fi una singură; există o lume care justifică (și întretine) moartea prematură, există însă și o altă lume care a și obținut în ofensiva împotriva morții rezultate care uimesc, încintă, pledează...

Omul nu s-a născut nici azi, nici ieri, nici altăieri. El putea întotdeauna să depășească 100 de ani, să ajungă la 150 de ani la o maturitate plină de sevă, să acumuleze înțelepciunea pe care și-o dau 200 sau chiar mai mulți ani de viață... Și totuși spre mijlocul secolului trecut cînd Friederich Engels scria „Situația clasei muncitoare în Anglia” el cita cifre cîntremurătoare: oamenii din clasele „de sus” trăiau în Anglia în medie 35 de ani, vîrsta medie a negustorilor și a celor din burghezia mijlocie era de 22 ani, vîrsta medie a oamenilor care făceau parte din clasa muncitoare era de 15 ani...

Cu aproximativ 60 de ani mai tîrziu, prin anii 1895—1897, (cîm pe vremea cînd Vladimir Hici Lenin înființa la Petersburg „Uniunea de luptă pentru eliberarea clasei muncitoare”), în Rusia țaristă vîrsta medie a oamenilor nu depășea 32 de ani. Pe atunci lumea era una singură și dacă la sfîrșitul secolului XIX fabricantul rus mai dăruise muncitorului „său” încă cîteva ani față de ceea ce dăruise capitalistul englez alor „săi” pe la mijlocul secolului, aceasta se întimpla numai și numai pentru că fabricanții înțelegeau să folosească mai din plin, în folosul lor, viețile celor pe care îi pusese lingă mașini și îi învățaseră să le minuiască...

În mijlocul secolului XX există încă multe locuri în lume în care moartea vine devreme, mult mai devreme decît ar trebui... În metropole, unii încercînd să opere putredul sistem colonial prînd cu cinism că au adus unui continent ca Africa fericire și prosperitate. Dar vîrsta medie a unui african trăind în „fericirea” colonială nu depășește azi 35 ani... Iar „prosperitatea” este ilustrată de faptul că în unele țări africane revine cîte un medic la 70.000 locuitori... Dar nu numai în colonii ci și în multe alte țări de pe glob lucrurile nu s-au schimbat prea mult față de cum arătau ele acum 100 de ani.

Există însă și țări pentru care trecerea anilor înseamnă nu evoluție ci revoluție.

Recent, a apărut în Uniunea Sovietică culegerea intitulată „Ocotirea sănătății în U.R.S.S.”. Cartea furnizează date comparative între anii înființării de către Lenin a „Uniunii de luptă pentru eliberarea clasei muncitoare” (1895—1896) și anii din ajunul începerii marelui plan de 7 ani (1957—1958). Concluziile cărții pot fi expuse în cîteva puncte:

- 1) în Uniunea Sovietică mortalitatea este mai scăzută și sporul natural al populației este mai mare decît în majoritatea covârșitoare a țărilor capitaliste;
- 2) numai în cinci ani (1955—1959) sporul populației a fost de aproximativ 18.000.000 oameni, ceea ce echivalează cu populația Suediei, Norvegiei și Finlandei luate la un loc;
- 3) în anii 1957—1958 vîrsta medie a oamenilor sovietici a atins 68 de ani, față de cei 32 de ani din Rusia țaristă în anii 1895—1897.

Cifrele arată că în 43 de ani, Revoluția a dăruit fiecărui om sovietic ceea ce

secole anterioare n-au putut să dăruiască părinților și strămoșilor acestuia: 36 ani de viață.

În primii ani de după Revoluție, străinii care se întorceau din Uniunea Sovietică vorbeau despre planurile oamenilor de aici cu o îngimfare nedisimulată. Ei numeau aceste planuri „utopie rusească”. Străinii apuseni care se întorc acum din Uniunea Sovietică vorbesc despre ceea ce văd ca despre „miracolul rus”. „Miracolul” constă în faptul că oamenii au trecut de la foame la hrană imbelșugată, de la analfabetism la cultură, de la o muncă de rob la o activitate liberă, conștientă de constructori ai comunismului.

Oamenii știu de mult că viața lungă înseamnă înainte de toate hrană îndestulătoare, plăcerea pe care și-o dă munca, buna dispoziție pe care și-o dă sănătatea.

Călătorind nu de mult prin Uniunea Sovietică ziaristul englez Douglas Brown de la „News Chronicle” a scris pentru cititorii săi:

„Magazinele din Leningrad oferă un sortiment de mărfuri tot atât de larg ca și cele din Londra”.

Așa dar, oamenii se pot hrăni pe săturate.

Același ziarist englez a scris:

Socialismul și sănătatea publică

„Oamenii pe care i-am văzut sînt evident încîntați de viața pe care o duc”. În Uniunea Sovietică nimeni nu trăiește fără să muncească. Așa dar, oamenii, sînt evident încîntați de munca pe care o fac.

Fiind primit la Moscova, la ministerul Sănătății, după o vizită pe care a făcut-o în U.R.S.S. împreună cu un grup de colegi de-ai săi — doctorul american Edward Marzik a exclamat:

„Vă felicit pentru organizarea excelentă a ocotirii sănătății populației în Uniunea Sovietică!”

Doctorul american n-a spus că Ivanov sau Petrov se bucură de o excelentă ocotire a sănătății. Felicitările lui s-au adresat întregii populații sovietice, adică tuturor celor ocotiti împotriva bolilor.

Ca medic dl. Marzik va fi înțeles mai bine decît alții cum se explică saltul de la 32 la 68 de ani (dacă înțelegerea aceasta l-a adus pe doctorul american în rîndurile filozofilor, atunci cu atît mai bine pentru ei...) După date care au devenit cunoscute, în Uniunea Sovietică lucrează acum peste jumătate din numărul medicilor din Europa, aproximativ o treime din medicii existenți în lume. Dar față de populația globului, populația Uniunii Sovietice reprezintă aproximativ o douăsprezecea parte. Iată deci o ilustrație pentru „miracolul rus”: a douăsprezecea parte a omenirii dispune de

o treime din numărul tuturor medicilor de pe glob...

După alte date care au devenit cunoscute, în Uniunea Sovietică au fost înregistrate anul trecut 79 (șaptezeci și nouă) de cazuri de malarie. Cine nu știe cite vieți seceră încă malarie în numeroase țări ale lumii? „Miracolul rus” înseamnă printre altele și aceasta: de pe a șasea parte a globului pămîntesc malarie a fost practic izgonită...

Cine citește știrile sosite din Apus va afla în fiecare zi despre recrudescența — într-o țară sau alta — a îngrozitorului flagel care este poliomielite. Anul acesta în Uniunea Sovietică întreaga populație sub vîrsta de 20 de ani va fi vaccinată împotriva poliomielitei. „Miracolul rus” (de fapt socialismul biruitor) este cu totul altceva decît miracolul celor care fabrică medicamente nu pentru a le cui pe alții ci pentru a se îmbogăți pe ei...

Nimeni n-ar putea epuiza vreodată înșirarea măsurilor care duc în Uniunea Sovietică la prelungirea vieții omului. Aici intră și creșterea de 5 ori în anii de după război a cheltuielilor pentru ocotirea sănătății, și micșorarea numărului de ore de muncă prestate în fiecare zi (fără scăderea salariului), și scăderea continuă a prețului medicamentelor și darea în folosință în fiecare

zi a 108 apartamente. A trăi mult înseamnă în primul rînd a trăi bine...

Se știe că în Uniunea Sovietică trăiește cel mai mare număr de oameni care au atins vîrste înaintate. Cu prilejul împlinirii a 150 de ani, azerbaidjeanul Mahmud Eivazov a fost rugat să împărtășească secretul longevității sale. El a spus: „Secretul e simplu: munca și buna dispoziție. N-aș refuza să mai trăiesc încă o dată cît am trăit!”. Orînduirea sovietică pune la dispoziția oamenilor munca (fără de care nu poate exista viață). Ea creează și condițiile bune dispoziției, (fără de care viața n-ar fi viață). Ea — orînduirea sovietică, sădește în oameni o adevărată sete de viață lungă și creatoare (sete fără de care viața nu e decît moarte prematură...)

În Occident există și azi diverși pseudo-savanți care încearcă să convingă lumea că secretul prelungirii stă exclusiv în temperanță. Dar oamenii sovietici știu că singură temperanța nu poate rezolva problema. Ei se adresează oamenilor:

— Vreți să trăiți mult? Există o singură soluție: trăiți în socialism. Vă spunem asta din proprie experiență — cu maturitatea celor care înainte mureau la 32 de ani și astăzi sînt încă în plină vigoare la 60...

Radu Ţiulescu



Azerbaidjeanul Mahmud Eivazov, a trecut de 150 de ani...

Căile introducerii tehnicii noi

Progresul tehnic contemporan, mai mult decît oricare altă etapă de dezvoltare a forțelor de producție, cere înlocuirea pe scară largă a utilajului care nu s-a uzat complet din punct de vedere fizic, dar care nu mai corespunde din punctul de vedere al randamentului economic. Această cerință a tehnicii moderne este satisfăcută în mod diferit în Uniunea Sovietică și în celelalte țări socialiste, pe de o parte, în Statele Unite și în celelalte țări capitaliste, pe de altă parte.

Astfel în S.U.A. circa 50 la sută din utilajul industriei producătoare datează dinaintea de 1945. Caracteristicile tehnice ale utilajului vechi determină o productivitate mult mai redusă decît aceea a utilajului modern. Utilajul vechi ocupă o mare greutate specifică și în industria engleză, japoneză etc. În Japonia, numai 29 la sută din mașinile-unelte se află în exploatare de mai puțin de zece ani.

Cu totul altfel stau lucrurile în industria sovietică, unde înlocuirea utilajului uzat nu numai din punct de vedere fizic, ci și din punct de vedere moral se realizează într-un ritm rapid. În industria cărbunelui, de pildă, 77 la sută din fondurile fixe ieșite din uz în cursul anilor 1949—1956 n-au fost recuperate prin amortizarea valorii lor inițiale.

Înlocuirea utilajului pe criteriul uzurii morale este justificată de productivitatea medie scăzută a acestuia, precum și de cheltuielile excesive pentru reparații. S-a calculat că volumul cheltuielilor de reparații pentru utilajul exploatat timp de 20 de ani depășește de cinci ori și jumătate valoarea lui inițială.

De aceea, în industria sovietică înlocuirea utilajului vechi cu altul nou, modern este un proces care se desfășoară neîntrerupt, în funcție de posibilitățile reale de acumulare și de raportul dintre balanța de utilaj, metal și forțe de muncă.

Ritmul introducerii tehnicii noi se află într-o corelație directă cu cifra investițiilor capitale și cu repararea investițiilor pe diferite sectoare ale economiei naționale.

Rata ridicată a acumulării caracterizează dezvoltarea impetuoasă a industriei sovietice și dovedește faptul că cea mai mare parte a valorilor materiale sînt folosite pentru sporirea fondurilor fixe productive. În acest sens, cifra de 3 trilioane ruble, reprezentînd investițiile în cadrul septenalului, este pe deplin edificatoare.

În țările capitaliste, investițiile de fonduri fixe productive au o pondere relativ mică în volumul general al investițiilor capitale. Astfel, în S.U.A., din totalul investițiilor de 70 miliarde dolari, realizate în anul 1958, numai 22 miliarde au fost destinate ramurilor productive.

Decalajul de mai sus explică într-o mare măsură ritmul diferit care caracterizează introducerea tehnicii noi și dezvoltarea generală a potențialului industrial în U.R.S.S. și S.U.A. Superioritatea evidentă a ritmului de dezvoltare a industriei sovietice, superioritate recunoscută în lumea întreagă, își are explicația și în volumul global al investițiilor, în orientarea hotărîtă a acestora spre ramurile productive de bază.

În sfîrșit, o altă pirghie principală pentru introducerea tehnicii noi este capacitatea de a efectua reînnoirea utilajului și darea în folosință a noilor construcții în termene cît mai scurte. Și în această privință Uniunea Sovietică deține primul loc într-un șir de sectoare ca electroenergetica, metalurgia etc. Astfel, hidrocentrala de la Kuibîșev, cea mai puternică din lume, a fost construită în 7 ani, pe cînd cea mai mare hidrocentrală din S.U.A., Grand Coulee, a fost construită în peste 20 de ani.

Am arătat mai sus cîteva direcții principale în dezvoltarea tehnicii noi. În fiecare din aceste direcții, Uniunea Sovietică înregistrează succese mult mai importante decît partenerul ei de întrecere S.U.A., succese ilustrative pentru superioritatea sistemului socialist asupra celui capitalist.

Aneta Onulescu

De ce sînt frumoase fetele din Tartu...

Albastrul este culoarea dominantă a micului oraș estonian Tartu care se trage, ca atras de un magnet, către riul Emaig. Și nu te poți dumiri dintr-o dată de ce: din cauza cerului, parcă mai înalt aici, sau a riului ca o cingătoare fluidă de safir? Abia cînd urci spre splendidul parc așezat pe un deal și privești cum, sculat odată cu soarele, orașul se umple repede de murmurul crescînd al unui torent de oameni ce se îndreaptă spre același punct — o clădire înaltă cu coloane albe, din centru — își spui deodată dumirit: „Va să zică asta-i pricina, caschetele albastre! Și cite sînt!... Pe orice stradă, pe podul de peste Emaig, pretutindeni. Ele înfrumusează și dau orașului culoarea asta albastră minunată“.

Caschetele albastre fac parte din uniforma tradițională a studenților universității din Tartu. Trei mii de studenți la cursurile cu frecvență și cam tot atîția la cele fără frecvență — e o cifră impresionantă pentru un oraș ca Tartu. Tinerețea, învățătura, sportul determină aici tot ritmul și conținutul vieții.

Viața studenților se scurge cam așa.

O încăpere obișnuită într-un cămin studențesc (ca să fim exacti, să precizăm că-i vorba de camera 115 din căminul nr. 3). Locatarele sînt „englezoice“ și „rusoalice“. Nu, nu, să nu mă înțelegeți greșit: toate cele patru fete — Helke-Mai

Keivalik, Evi Kingsepp, Pilvi Kiula și Helme Serka sînt estoniene, toate patru urmează cursurile Facultății de istorie și filologie, numai că două și-au ales ca specialitate literatura engleză, iar celelalte două — literatura rusă. Așa încît în timp ce pe masă se naște o lucrare despre „Hamlet“, pe două dintre cele patru paturi se fac pregătiri febrile pentru colocviul cu tema „De la Lomonosov la Derjavin“. Să nu le stingherim.

Toate celelalte date despre cămin le aflăm de la Aive Tarme, studenta de serviciu. Aive, studentă în anul II la Facultatea de economie, este pentru următoarele patru ore administratorul unic, investit cu puteri depline, al căminului. Alt „personal de serviciu“ nici nu se cuvine să existe: în cămin locuiesc 432 de studenți, ajutați de 4 îngrijitoare, cite una pe etaj. Restul îl fac studenții singuri. „Maximum — singuri!“ — principiiu acesta anunțat atît de laconic te întîmpină la tot pasul în viața studenților din Tartu.

Ei au construit și căminul. De unde au făcut rost de constructori? Există două surse principale de brațe de muncă: studenții din anul I și asociația sportivă. Să nu credeți că „bobocii“ sînt „exploatați“. Se știe că, conform rețelei reforme, fiecare candidat trebuie să aibă un stagiu de doi ani în producție. Ei, dar dacă n-ai stagiul necesar și vrei totuși să te înscrii la universitate îndată după absolvirea școlii? Atunci poți, înscrie-te, dă examenul. Dacă le iei — ești student în anul I și îți se repartizează un loc la cămin, dar cu o condiție: în tot cursul anului să lucrezi dimineața pe șantierul din oraș (ca să împlinești astfel stagiul care-ți lipsește), iar seara să înveți. Greu? Sigur că-i greu. Dar în schimb e foarte fotositor...

Orașul acesta pe care studenții îl măresc și-l înfrumusează, se bucură din parte-le de un respect deosebit. Și cum n-ar fi așa, cînd fiecare din ei închide aici o părticică din munca lui...

Uneori, însă, nu e vorba numai de o „părticică“...

— Toți medicii din clinica mea sînt absolvenți ai universității noastre — ne spune profesorul Karu, medicul șef al spitalului de psihoneurologie din Tartu.

E de ajuns să treci o dată pe străzile orașului ca să-ți dai seama

că tineretul de aici are un mers deosebit, sportiv, elastic. Foarte mult le înfrumusează sportul pe fete: toate sînt mlădioase, bine făcute, cu fețele bronzate și părul auriu ca soarele...

Dar unde își desfășoară activitatea și energia atîția sportivi? Aproape pe fiecare stradă există terenuri de sport, bazine, stadioane, construite, bineînțeles, de studenți. Orașul nu este interesat însă numai în amenajarea de baze sportive și pentru accelerarea ritmului de construcție se adresează deseori, pentru o mină de ajutor, consiliului studențesc al asociației sportive „Kalev“. Studenții răspund cu dragă inimă, dar nu „pe degeaba“. Iar mijloacele economisite prin munca lor sînt investite pentru noi construcții sportive. Iată de ce sînt așa de frumoase fetele din Tartu...

Dar sportul nu împiedică de fel buna desfășurare a procesului de învățămînt. Principalul în viața studenților rămîne învățătura. Toate celelalte activități — sportivă, pe șantierul de construcție, autodeservirea, sînt de fapt subordonate aceluiași țel: în anii de studenție tinerii trebuie să învețe să devină oameni adevărați, multilaterali. Universitatea din Tartu ocupă 64 de clădiri în care învață viitorii medici, biologi, fizicieni, matematicieni, juriști, economiști, istorici, filologi...

N-am pomenit aici și de o altă disciplină, intrucît nu ne-am obișnuit încă să o includem în programul universitar. Cu toate acestea studențele din Tartu o studiază temeinic, în amănunțime — patru ani, 528 de ore. E vorba de gospodărie. Programul prevede broderia, tricotașul, întreținerea locuinței, igiena femeii, croitoria și arta culinară. În afară de asta, viitorii învățători (iar numărul lor este destul de mare) își însușesc noțiuni de desen liniar, pictură, muzică. Motivele sînt foarte simple: în primul rînd fiindcă toate acestea prind bine acasă, în familie, iar în al

doilea rînd fiindcă învățătorii care pleacă la sate n-au voie să fie specialiști înguști. Ei răspund acolo de tot — și de corul de copii, și de atelierul pictorilor amatori,

și de clubul colhoznic, și de nivelul cultural al țărănimii colhoznice.

Seara, orașul Tartu se odihnește și se distrează. Posibilitățile de distracție sînt foarte variate. Cel mai simplu e să rămii acasă, la cămin, să te aduni în hol, ca să cînti și să dansezi. De unde muzică? Aproape la fiecare etaj există acordeoniști și ghitariști (aci muzica este tot așa de îndrăgită ca și sportul). E de ajuns să se adune trei-patru prieteni de la diverse facultăți ca să ia naștere un ansamblu de estradă. Un ansamblu mic — e adevărat, dar care nu se deosebește de fel de cele profesioniste.

Amatorii de muzică grea nu se opresc însă în hol, ci se îndreaptă spre sala de spectacole unde au loc concertele orchestrei simfonice și ale corului unit studențesc. În program: Mozart, Glinka, V. Kapp, Șostakovici, Șebalin, Sibelius, A. Kapp, cîntece populare... Elve Kukk a trecut în anul III al Facultății de istorie și filologie, dar în seara asta este „vioara întia“ și responsabilul respectat al orchestrei.

După concert Elve ne invită la o ceașcă de cafea. În casa ei — la cafeneaua studențească. Cafeneaua, deschisă acum trei ani, a devenit unul din punctele de atracție ale orașului Tartu. Singurii și deplinii ei stăpîni, care se îngrijesc și răspund de toate, sînt fetele și băieții cu caschete albastre. Cafeneaua este condusă de o comisie studențească.

Dar studenții vin la cafeneaua nu numai ca să mănînce și să danseze. Căci aici, la o ceașcă de cafea sau la o porție de frișcă, citesc ziare, joacă șah, dezleagă cuvinte încruciate, fac lectură în pauza dintre cursuri. Aici fac cunoștință mulți dintre viitorii soți (dacă el e la o facultate și dînsa e la alta), aici vin să sărbătorească succesul la examene, în sfîrșit, aici se întrunesc într-o zi fixată dinainte cei care au absolvit demult universitatea. Absolvenții universității se bucură toată viața de dreptul de a frecventa cafeneaua. Un drept mărunț, s-ar părea, dar foarte agreabil!

Am părăsit cafeneaua seara tîrziu, cu un sentiment de tristețe amestecată cu o ușoară invidie. Pe cuier mai rămăseseră numai cîteva caschete albastre, ultimele...

Ziua studențească luase sfîrșit.

Vadim Sokolov



Scenă din „In paradisul de aur“, spectacolul Teatrului de păpuși din Leningrad.

Al doilea festival internațional al teatrelor de păpuși și marionete

Prezențe sovietice

La a doua sărbătoare internațională a păpușarilor sînt prezenți la București soli din toate cele patru puncte cardinale. Una din cele mai vechi arte populare ale lumii își desfășoară cele mai noi cuceriri, într-o amplă și semnificativă trecere în revistă a unor posibilități nelimitate. Eroi tradiționali ai teatrului de păpuși sau eroi ai tradițiilor viitoare, personaje de vechi povestiri și legende sau personaje din lumea nouă — eroi ai viitoarelor povestiri și legende despre faptele contemporanilor noștri — și-au dat, cu toții, întîlnire la Festival. Demonstrația tuturor este evidentă: arta spectacolului de păpuși, deși „minoră“, este în fond o artă de mare complexitate și de mare rafinament, o artă majoră, cu vaste semnificații.

La cea de a doua mare întîlnire a păpușarilor de la București, reprezentanții artei sovietice sînt prezenți cu foarte interesante reușite ale genului. Spectatorii bucureșteni au încă vie în memorie amintirea „Concertului neobișnuit“ al lui Serghei Obrazțov, acea îmbinare măiestrită a tuturor artelor — poezie, plastică, muzică, balet — prezentată în urmă cu doi ani, la primul Festival internațional al păpușilor. De data aceasta, alte două valoroase colective sovietice sînt prezente la startul competiției: Teatrul mare de păpuși din Leningrad și Teatrul de stat de păpuși din R.S.S. Estonă.

Colectivul leningrădean flințează de aproape treizeci de ani. La început au fost doar cîțiva entuziaști amatori de teatru de păpuși. Astăzi, colectivul — foarte omogen și înzestrat cu cele mai moderne posibilități de expresie artistică ale teatrului de păpuși — s-a lîmput drept unul din cele mai mari, mai valoroase și mai complexe formații de păpușari din Uniunea Sovietică. Pentru copii, teatrul a montat, în decursul anilor, povestiri mult iubite din literatura sovietică și străină: „Timur și băleșii lui“ și „Ciuk și Ghek“ (opere ale scriitorului favorit al copiilor — Gaidar), cunoscutele basme clasice ruse „Călușul cocoșat“, „La porunca ștucii“, „Ruslan și Ludmila“, „Povestea despre țarul Saltan“, frumoase povești ale scriitorilor din alte țări — „Fata cu părul auriu“, „Banul și bănușul“, „Dovleacul fermecat“. După ce, în 1954, teatrul a montat primul spectacol pentru adulți, „1002 nopți“, au urmat și alte realizări de seamă, cu aceeași destinație: „Și risete, și lacrimi, și dragoste“ — revistă satirică de Vladimir Poljakov — „Două prezece scaune“, după cunoscutul roman al lui I. Hf și E. Petrov Teatrul leningrădean abordează în piesele pentru adulți și copii, probleme serioase ale contemporaneității, realizînd spectacole bogate în conținut și impunătoare ca montare.

O foarte bună dovadă, în acest sens, este și spectacolul „In paradisul de aur“ (adaptare liberă a comediei fraților Capek „Din viața insectelor“), cu care Teatrul de păpuși din Leningrad este prezent la București în mijlocul reclamelor luminoase, scintefetore, ale lumii capitaliste, un Om — trecut prin multiplele avataruri ale unei societăți corupte — încearcă să afle „Paradisul de aur“ despre care țipă deșănțat reclamele. Omul privește atent în jurul lui: dar nu se poate împăca nici cu viața frivolă, imbuibată și desfrînată a fluturașilor inconștienți, nici cu legile și morala lumii acaparatorilor — în mijlocul gândacilor hrăpăreși, nici cu spiritul războinic al furnicilor negre — simboluri ale morții și ale distrugerii. După

toate cele văzute, hotărîrea Omului este nezdruncnată: aceste insecte trebuie distruse înainte de a apuca să nimicească întreaga lume. Prin intermediul păpușilor și al unei lumi alegorice, spectacolul sovietic transmite un puternic mesaj de pace, vorbește despre realități contemporane de stringentă actualitate. Realizarea artistică a spectacolului dovedește la înălțime: păpușarii sovietici au o tehnică ireproșabilă de minuire a păpușilor; execuția plastică a cadrului scenografic și construcția foarte ex-



Alte marionete din „In paradisul de aur“.

presivă a păpușilor contribuie la sublinierea sensurilor mari ale piesei.

Teatrul de păpuși din R.S.S. Estonă, înființat în anul 1952, a adus la București cîteva din spectacolele reprezentative realizate în ultimii ani. „Lupul și cei șapte iezi“ este o prelucrare originală a basmului de circulație mondială, iar „Elefantul nesuferit“ este o dramatizare după R. Kipling. Atît interiorul modest al căsuței lînștite a iezielor cit și agitata lume a junglei, — populată de hipopotami și girafe, lei și crocodili, în care elefantul nesuferit, păsărica Colorado și șarpele-piton își trăiesc dramaticele lor aventuri — sînt redată cu multă culoare și pitoresc. Teatrul estonian se dovedește astfel și el un foarte dotat colectiv de păpușari. Printre proiectele sale de viitor figurează de altfel și dramatizarea „Ploșniței“ de Malakovski, o temerară încercare. Spectacolele prezentate la București confirmă aptitudinile multiple ale artiștilor estonieni, posibilitățile lor de perspectivă.

Festivalul internațional al teatrelor de păpuși și marionete se află în ultimele sale zile. La sosirea în București, conducătorul delegației sovietice, Iuri Dmitriev, își exprimase convingerea că ideile unui înalt umanism vor triumfa și la Festivalul păpușilor de la București. Multe spectacole interesante — printre care prezențele sovietice ocupă un loc de cinste — au confirmat și au depășit așteptările.

Călin Căliman

PROBLEMELE CHEIE ALE TIMPULUI NOSTRU

Pentru pace în lume

Planul de dezarmare generală și totală se înscrie în tradiția politicii externe de pace a Uniunii Sovietice. Chiar de la primele manifestări în arena vieții politice internaționale, guvernul sovietic a întreprins acțiuni privind limitarea, reducerea sau înlăturarea totală a cursei înarmărilor. Amintim aici câteva din aceste acțiuni.

Anul 1922, conferința de la Genova. După eșecul intervenției străine și terminarea războiului civil, la prima întâlnire dintre reprezentanții U.R.S.S. și cei ai țărilor capitaliste, Uniunea Sovietică propune, din inițiativa lui V. I. Lenin, reducerea generală a înarmărilor.

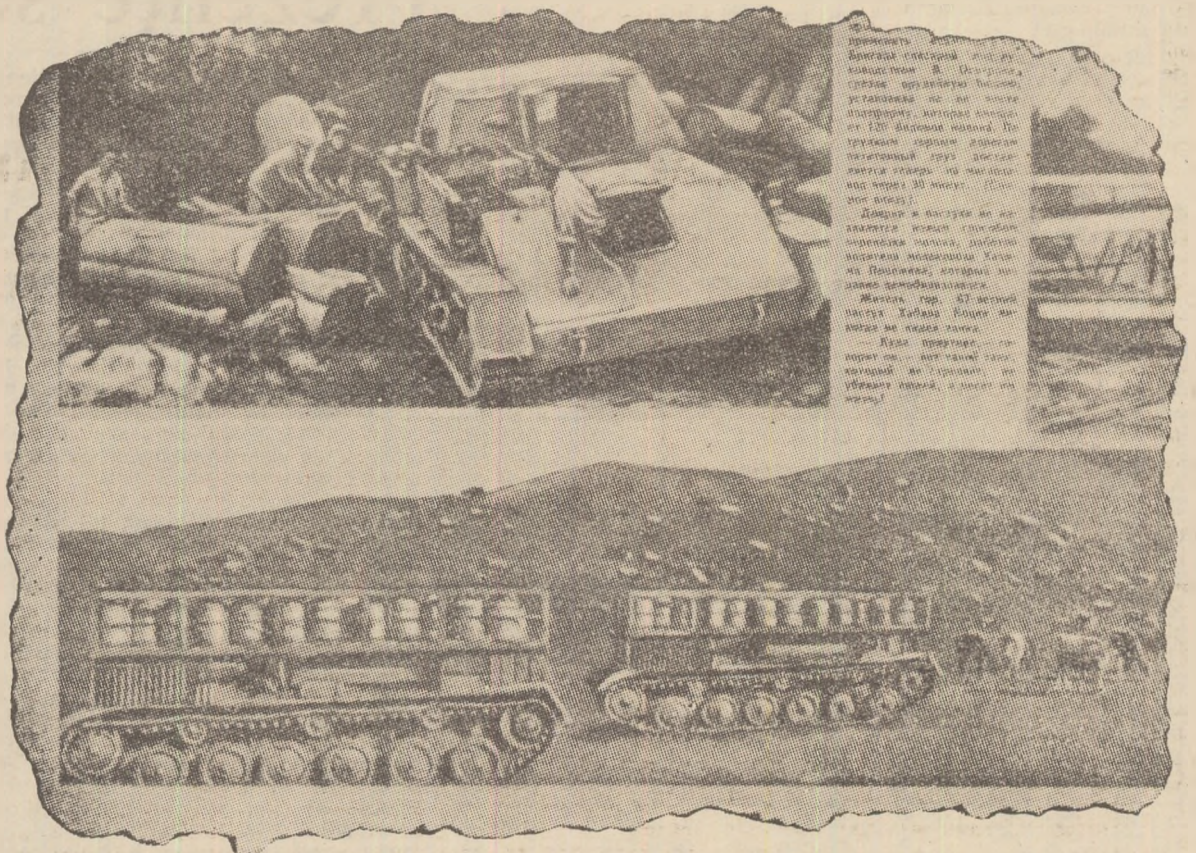
Liga Națiunilor. Incepând din 1927 și până la izbucnirea celui de-al doilea război mondial, reprezentanții U.R.S.S. au dus o luptă perseverentă pentru dezarmare.

Anul 1946. Prima sesiune a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite. Uniunea Sovietică propune reducerea forțelor armate și interzicerea armelor nucleare. Ulterior, la fiecare sesiune a O.N.U. reprezentanții sovietici au dus o luptă neobosită pentru reducerea înarmărilor sau pentru lichidarea lor totală.

18 septembrie 1959. Dată memorabilă în istoria Organizației Națiunilor Unite și în lupta popoarelor pentru pace. Președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., tov. N. S. Hrușciov, prezintă planul dezarmării generale și totale.

În ultimii ani U.R.S.S. a efectuat în câteva rânduri, în mod unilateral, reducerea forțelor sale armate. Efectivul forțelor armate ale U.R.S.S. a fost micșorat. În ultimii patru ani, cu 2.140.000 de oameni. Hotărârile celei de-a patra sesiuni a Sovietului Suprem al U.R.S.S. prevăd micșorarea efectivului forțelor armate ale U.R.S.S. cu încă 1.200.000 de oameni, în așa fel încât acestea să nu întrecă cifra de 2.423.000 de oameni.

În momentul de față, atenția lumii întregi este concentrată asupra discursului rostit de N. S. Hrușciov la cea de-a 15-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U. Proiectul îmbunătățit al unui acord cu privire la dezarmarea generală și totală a înaripat voința de luptă a popoarelor, care doresc o lume eliberată de povara înarmărilor, ferită de pericolul războaielor, o lume a păcii și a progresului nestăvilit.



Fotografiile acestea pot fi considerate, cu bun temel, ca documente extrem de valoroase ale epocii noastre. Căci ce poate fi mai de preț într-o vreme când dezarmarea și pacea au devenit necesități vitale decât imaginea unor arme care își trătesc o nouă existență. Ele vestesc, pe cuprinsul Uniunii Sovietice și de acolo întregii lumi, o nouă eră în relațiile dintre state și anunță, în limbajul faptelor, voința neștrămutată de pace a poporului și guvernului sovietic.

Tancuri în viața civilă! Această realitate s-a născut pe pământul Uniunii Sovietice. Prima fotografie înfățișează transportul buștenilor din pădure, cu ajutorul tancurilor, în trecătoarea Uci-Karas. A doua fotografie a fost luată pe o pășune de munte. Pe drumuri inaccesibile vehiculelor obișnuite, tancurile transportă acum bidoane cu lapte.

Nu este oare aceasta cea mai demnă dintre misiunile care pot fi încredințate acestor mașini puternice?

Trăim într-o lume care dispune de condiții mai bune de viață decât în trecut, datorită apăsătoare a cheltuielilor militare și tot mai mare a acestor imense posibilități.

MOLOHUL

În țările slab dezvoltate

Cursa înarmărilor, participarea la blocurile și alianțele agresive, bazele militare străine exercită o influență negativă asupra tuturor laturilor vieții economice și sociale a țărilor slab dezvoltate.

Se știe că în aceste țări există o lipsă acută de mijloace financiare, utilaj industrial, alimente, îmbrăcăminte și încălziminte pentru populație. Foametea și mizeria constituie și în prezent condiția umană, pentru sute de

milioane de oameni în Asia și America Latină și în Africa. O.N.U., în din punct de vedere al populației și al producției, este parafraza cu nenumăratele dăruiri de industrial, îmbrăcăminte și încălziminte ori mai puțin pentru țările slab dezvoltate. cheltuiască nevoi militare, cheltuieli sume de milioane de dolari.

Alocațiile mari în țările militare, pildă, cheltuietă aproximativ 10% din PIB-ul pakistanez, în timp ce în Iran alocațiile sunt mai mici. În răstimpul Iranului a cheltuit aproximativ 10% din PIB-ul său în lupta cu teroriștii, cheltuietă aproximativ 10% din PIB-ul său în lupta cu teroriștii.

Intensificarea înarmării în țările atrasive și silește cheltuietă sume de milioane de dolari. Astfel, India s-a angajată să-și sporifice în dauna populației sale în anul financiar 1960-61, militare ale țării, la sută din PIB-ul de stat.

Organizația Națiunilor Unite încearcă să reducă cheltuietă sume de milioane de dolari. În Iran, milițarii se rețin să-și plătească plini obligatiunile.

Uniunea Sovietică

„În istoria omenirii s-a deschis o perioadă nouă în care popoarele Asiei, Africii, Americii Latine au început să participe activ, alături de popoarele Europei și Americii de Nord, la determinarea destinului întregii lumi. Fără recunoașterea acestui fapt incontestabil nu poate exista o politică externă realistă, o politică care să meargă în pas cu cerințele vremii și care să corespundă năzuințelor de pace ale popoarelor”.

Aceste cuvinte rostite de N. S. Hrușciov în fața Adunării Generale a O.N.U., exprimă limpede poziția Uniunii Sovietice.

Paisprezece noi state africane au fost primite în Organizația Națiunilor Unite de actuala sesiune a Adunării Generale. Popoarele acestor țări și-au cucerit libertatea politică și își fac intrarea în arena internațională. Dar secole de regim colonial au frânat considerabil dezvoltarea lor, ceea ce face ca ele să aibă nevoie de ajutorul țărilor dezvoltate, membre ale O.N.U. În momentul de față, multe țări beneficiază de sprijinul tehnic al Uniunii Sovietice. În aceste țări constructorii sovietici înalță peste 300 de întreprinderi

industriale, specialiștii sovietici efectuează lucrări de cercetare și prospecțiuni, întocmesc planuri și proiecte. U.R.S.S. le furnizează de asemenea utilaj și diferite materiale.

Colaborarea Uniunii Sovietice cu țările slab dezvoltate, capătă pe fiecare an o tot mai mare amploare. Relațiile cu țările de pe continentul african se dezvoltă și se consolidează deosebit de repede.

Uniunea Sovietică sprijină Guinea în construcția a peste 20 de întreprinderi industriale. Specialiștii sovietici își ajută colegii din Guinea să reconstruiască căile ferate pe care colonialiștii le-au lăsat în părăsire și care nu pot satisface nici pe departe nevoile economiei naționale a țării. În același timp, Uniunea Sovietică sprijină poporul Guineei și în construcția altor întreprinderi, printre care o fabrică de piele și încălziminte, o fabrică de conserve și alta de cherestea.

De asemenea, la Conakry se ridică, cu ajutor sovietic, mai multe clădiri pentru instituții publice. Institutul de proiectări din Moscova e pe cale să elaboreze, ținând seama de condițiile climatice locale, planurile a trei hoteluri, al unui

imobil administrativ, al unor oficii etc.

Institutul politehnic va fi unul din cele mai importante în formațiunile naționale de specialiști din țară. În anul 1960 va adăposti 1.500 de studenți și în fiecare an câte 300 de absolvenți. Institutul va avea patru departamente de construcții, de mecanică, de agronomie, care vor forma specialiștii pentru toate ramurile economice. Echipamentul necesar este furnizat de Uniunea Sovietică.

Specialiștii sovietici au construit primul institut de perfecționare din Guinea bazându-se pe experiența acumulată în construcții similare atât în Uniunea Sovietică, cât și în alte țări. Ei au ținut seamă de experiența de înțelegerea Guineei.

În preajma institutului s-a construit un stadion. Arena principală va primi 25.000 spectatori. Activitatea sportivă va cuprinde un stadion pentru atletism, terenuri pentru baschet, volei, săli pentru box, haltere, bazine de înot, săli de sport.

de bogății imense, de mijloace tehnice perfecționate, în stare să
regii populații a globului. Eliberarea omenirii de povara tot mai
rsei înarmărilor ar deschide calea spre valorificarea într-o măsură

GHEORGHE GHEORGHU-DEJ

(Din cuvîntarea ținută în fața Adunării Generale a O.N.U.).

BUGETELOR MILITARE

nian restringe dezvoltarea Industriei. A fost ominată, pe termen nelimitat, construirea marelui stăvilor de la Diska și au fost reduse alocările pentru compania petroliferă națională iraniană, ceea ce, așa cum arată chiar presa iraniană, paralizează întreaga activitate de prospectare și extragere a petrolului.

Efectivul forțelor armate ale Pakistanului se ridică astăzi la 300.000 de oameni. Conform planurilor comandamentului american, efectivul armatei pakistaneze urmează să atingă, în viitor, un milion de oameni. Turcia între-

ține o armată de 500.000 de oameni. Vietnamul de Sud are o armată de 200.000 de oameni, deși populația țării este de numai 12,5 milioane de oameni.

Sînt fapte care dovedesc elocvent că povara înarmărilor este una din piedicile principale în calea dezvoltării economice a țărilor din Asia, Africa și America Latină. Năzuința principală a popoarelor din țările slab dezvoltate este, de aceea, de a se pune capăt risipei necugetate de fonduri destinate înarmărilor, prin asigurarea unei pîci trainice în lume.

...și în S. U. A.

Dacă Molohul bugetelor militare subminează din temelii economia țărilor slab dezvoltate, el aduce daune extrem de mari și țărilor capitaliste care dispun de o puternică bază materială. Exemplul S.U.A. este, în această privință, pe deplin edificator.

Începînd din 1945, Statele Unite au cheltuit pentru înarmare peste 450 de miliarde de dolari, adică o dată și jumătate mai mult decît în tot timpul celui de al doilea război mondial.

Ca urmare, impozitele au crescut neîncetat în S.U.A., în vreme ce necesități sociale urgente rămîn nesatisfăcute. În S.U.A. există astăzi o criză acută de localuri pentru școli și spitale, de locuințe ieftine. Categoriile foarte largi de oameni ai muncii primesc o retribuție absolut insuficientă.

Dacă Statele Unite ar renunța la dăunătoarea cursă a înarmărilor, ele ar putea, în numai un an, să pună capăt lipsei de localuri pentru școli și spitale și să ridice considerabil nivelul bunăstării populației.

Dacă cele patruzeci de miliarde de dolari pe care Statele Unite le cheltuiesc anual pentru nevoi militare ar fi folosite pentru satisfacerea necesităților populației s-ar putea construi:

- 1.320.000 case noi în valoare de 15.000 dolari fiecare;
- 500 spitale noi, în valoare de 2.000.000 dolari fiecare;
- s-ar putea amenaja și întreține 2.000 de stadioane în valoare de 500.000 de dolari fiecare;
- s-ar putea deschide 2.000 școli noi;
- s-ar putea spori salariul unui mi-

lion de învățători cu 1.000 dolari pe an;

- s-ar putea da de lucru unui număr de 200.000 învățători, cu un salariu de 5.000 de dolari pe an;

- s-ar putea reduce impozitele percapite de la populație cu 10 miliarde de dolari.

De unde se vede că dezarmarea generală și totală este o necesitate im-pierosă pentru întreaga lume.

Ce ar însemna un nou război?

Generațiile mai vîrstnice își aduc amînte ce calamitate a însemnat pentru omenire primul război mondial - la care au luat parte 33 de state cu o populație de peste un miliard și jumătate de oameni. Au fost chemați sub arme aproximativ 70 milioane de oameni; zece milioane de morți, douăzeci de milioane de răniți și schilози au plătit cu viața sau sănătatea lor crima aventurierilor imperialiști.

După măcel au început discuții nesfîrșite în legătură cu înlăturarea războaielor din lume. La Liga Națiunilor consfătuirile și ședințele consacrate problemei dezarmării se urmau una după alta. Dar după douăzeci de ani militariștii germani au putut să dezlănțuie un nou război. De data asta, la război au luat parte 72 state cu o populație de aproximativ două miliarde de oameni. Au fost chemați sub arme 110 milioane de oameni, 55 milioane de oameni

au fost uciși, iar 35 de milioane răniți și schilodiți.

Omenirea a plătit pentru cel de al doilea război mondial, nu numai cu zeci de milioane de vieți omenești, cu orașe, sate, uzine, drumuri distruse, ci și cu irosirea unor sume uriașe care ar fi putut fi folosite pentru satisfacerea necesităților populației, în loc să fie risipite pentru nevoile purtării războiului. Conform unor calcule ale economiștilor

nării oamenilor a făcut un uriaș salt înainte. În comparație cu bombele atomice și cu hidrogen, multe din uneltele morții de pe vremea celui de al doilea război mondial par acum niște biete jucării de copii.

Intr-adevăr, unul din cei mai mari oameni de știință americani, profesorul Linus Pauling, a calculat că puterea totală a substanțelor explozive folosite în timpul celui de-al doilea război mondial, însumează trei milioane de tone de trinitrotoluen, adică 3 megatone. Dar azi se produc bombe cu hidrogen de cinci, zece și cincisprezece megatone. Cu alte cuvinte, există bombe avînd, fiecare din ele, o putere de cinci ori mai mare decît aceea a tuturor substanțelor explozive folosite de toate țările lumii în cursul războiului din anii 1939-1945.

Și Pauling adaugă: „Puterea de distrugere a bombei cu hidrogen poate fi nelimitată... Principala cauză care face că deocamdată nu se produc bombe mai mari, constă, poate, în faptul că în lume nu există obiective care, spre a fi distruse, să necesite bombe cu o putere mai mare de zece megatone”.

Dar în afară de construirea unor asemenea bombe, au fost create și mijloace de transportare a lor și a-nume rachetele - care pot purta această cumplită armă de exterminare în orice punct al globului pămîntesc, cu o viteză care întrece cu mult viteza sunetului. Așa încît dacă ar izbucni un al treilea război mondial, el n-ar mai cunoaște un front și un spate al frontului. Întreg globul pămîntesc ar fi cuprins de război, toate popoarele lumii ar fi antrenate în măcel, numărul victimelor s-ar număra nu cu zecile ci cu sutele de milioane de oameni. Mai mult, substanțele radioactive ar contamina aerul, pămîntul și apa și multe generații ar avea de suferit zeci de ani după sfîrșitul unui asemenea război.

Dar omenirea nu este amenințată numai de pericolul unui al treilea război mondial. Chiar de pe acum, în timp de pace, ea poartă pe umerii ei greaua povară a cheltuielilor legate de pregătirea războiului.



Cîntarul infernal

Bombele și aurul nu vor fi, desigur, unitățile de măsură ale lumii pe care o visăm. Dar astăzi ele mai pot fi încă socotite ca un simbol pentru frenetica cursă a înarmărilor, care apasă asupra omenirii, pentru infernul unui război atomic. Intr-adevăr, un kilogram din masa bombardierului american „B-58” costă mai mult decît un kilogram de aur pe piața mondială. Iar bombardierele atomice moderne cîntăresc între 50.000 și 180.000 de kilograme!

DOCUMENTE CONTEMPORANE

sovietici, în cursul celui de-al doilea război mondial au fost irosiți peste 1.100 miliarde de dolari.

Se știe că Marx a scris că din punct de vedere economic războiul înseamnă același lucru ca și cum „națiunea ar arunca în apă o parte din capitalul ei”. Partea „aruncată în apă” în timpul celui de al doilea război mondial întrece întreaga avuție națională a Statelor Unite, creată prin munca multor generații de-a lungul a citorva veacuri.

Există calcule care arată că cu banii cheltuiți în cursul celui de al doilea război mondial, pentru fiecare familie din Australia, Belgia, Germania, Irlanda, Anglia, Franța, Statele Unite și U.R.S.S. s-ar fi putut construi câte o casă separată în valoare de 120 mii de ruble, s-ar fi putut cumpăra mobilă în valoare de 40 mii de ruble și să se mai depună pe deasupra o sumă de 200.000 de ruble în contul curent al fiecăreia din aceste familii.

Cînd cele din urmă salve ale celui de al doilea război mondial au amuțit, s-a crezut că de acum înainte oamenii vor putea folosi munca lor, resursele lor materiale în scopuri constructive, pentru satisfacerea necesităților lor de viață. Dar spre așina părere de rău a tuturor oamenilor de bună credință, cursa înarmărilor care a luat curînd proporții tot mai mar. n-a îngăduit realizarea acestui vis frumos.

În cei cincisprezece ani care s-au scurs de la sfîrșitul celui de al doilea război mondial, tehnica distrugerii valorilor materiale și extermi-

și Africa

Uniunea Sovietică acordă ajutor tehnic pentru construirea a peste 90 de întreprinderi industriale în regiunea egipteană a R.A.U. De asemenea se efectuează lucrări importante în domeniul prospecției geologice a materiilor prime. Sînt în curs de organizare mai multe centre pentru pregătirea de cadre calificate. Cîteva și-au și început activitatea.

O importanță deosebită o au lucrările de construcție a marelui baraj de la Asuan.

În Etiopia, geologii sovietici vor întreprinde lucrări de prospecție pentru determinarea materiilor prime necesare industriei. Se prevede de asemenea acordarea de sprijin tehnic pentru construcția de mine și întreprinderi de aglomerare a minerului, iar în alte ramuri industriale, elaborarea de proiecte și livrări de utilaj.

În Ghana, organizații geologice sovietice vor efectua lucrări de prospecție. Poporul sovietic va ajuta poporul Ghanai să construiască mai multe întreprinderi industriale.

Pregătirea cadrelor naționale ocupă un loc special în relațiile dintre Uniunea Sovietică și țările slab dezvoltate. Această pregătire este organizată în așa fel

Înalt inginerii și muncitorii țării respective să poată asigura funcționarea întreprinderilor de îndată ce construcția lor va fi terminată.

Numele oamenilor sovietici care se ocupă de formarea cadrelor naționale, de montarea utilajului și punerea în funcțiune a uzinelor sînt pronunțate cu recunoștință în India și Afganistan, în Cambodgia și Republica Arabă Unită, în Irak și în alte țări.

La elaborarea proiectelor pentru țările slab dezvoltate iau parte birourile de studii și institutele sovietice de cercetări cu cea mai mare experiență. Proiectanții sînt seama de condițiile specifice ale fiecărei țări, de materiile prime de care dispune aceasta, de producția finită de care are nevoie. Ei nu neglijează niciuna din cererile adresate de clienții lor și asigură rentabilitatea întreprinderilor.

Funcționarea întreprinderilor industriale construite pînă acum de specialiștii sovietici dovedește din plin calitatea lucrărilor executate și a materialului livrat.

Aparatul de filmat, instrument de cercetare științifică

Ce este endocinematografia? Documente științifice din alte lumi, Razele „atovvăzătoare” în serviciul filmărilor științifice.

Desigur, ați auzit și dumneavoastră că cinematografia, cea mai populară dintre arte, a devenit în ultimul timp și un instrument de cercetare științifică. Într-adevăr, cinematograful împreună cu „rudetele” sale apropiate — televiziunea și röntgenografia — a pătruns în multe domenii ale tehnicii și în laboratoarele de cercetări științifice.

Recent, a avut loc la Praga, cel de-al XIV-lea Congres al Asociației internaționale de cinematografie științifică. La acest congres oamenii de știință, inginerii și tehnicienii sovietici au obținut succese remarcabile. Alături de teme ca: „Problemele cinematografului științific și astronautica” sau „Ecranul electronic și röntgenocinematografia” un loc de frunte l-a ocupat tema „Filmarea interiorului organismelor vii”.

Savanții sovietici au demonstrat că cinematografia permite să se observe și să se cerceteze procese și fenomene care se produc atât de rapid sau, dimpotrivă, atât de lent, încât studiul lor prin metoda de observare directă ar fi imposibilă.

FILMAREA ULTRARAPIDA

Cum se explică proprietatea cinematografului de a putea schimba „scara timpului”? De obicei, imaginile unui film sunt fotografiate și proiectate pe ecran cu aceeași viteză — 24 de imagini pe secundă. Dacă se filmează, însă, un fenomen cu o frecvență de 240 imagini pe secundă în loc de 24, mișcarea va apărea pe ecran încefinită de 10 ori. Și invers, mișcarea viteza de filmare și proiectând apoi pelicula cu viteza obișnuită, mișcarea pe ecran poate fi accelerată în orice proporție.

Tehnica modernă de filmare permite să se fotografieze cu frecvențe de câteva mii, zeci de mii și chiar sute de mii de fotograme pe secundă. La o filmare de numai 1.500 fotograme pe secundă pelicula se deplasează în aparat cu viteza unui tren rapid (peste 100 km/oră). Iar pe ecran cei mai buni alergători, abia-abia se mișcă. Viteza lor medie de înaintare ar fi asemănătoare cu viteza broaștei țestoase. Desigur, un astfel de film face cu puțință observarea și studierea amănunțită a fiecărui „moment de mișcare”.

Tocmai acest lucru este uneori util oamenilor de știință. Filmarea supraprepidă permite studierea tuturor mișcărilor în faza lor „statică”, indiferent dacă sunt executate de mașini, lichide, gaze sau organisme animale. Se pot vedea, de pildă, elicele de avion care se învârtesc cu viteza de 1.000 de rotații pe minut. Privită cu ochiul liber, învîrtirea lor seamănă cu un vârtej de aer în formă de inel. Dar cum se comportă în mișcare elicea? Oare în materialul sau în articulațiile ei nu au loc schimbări periculoase? Oare în această mișcare ultrarapidă nu au loc nici un fel de dezordine, nimic care ar putea provoca o avarie? Cinematografierea elicei răspunde la aceste întrebări.

Prin aceeași metodă pot fi observate: frecarea și procesele de ungere și uzură în mașini, mișcarea gazelor în conducta de aspirație a motorului, felul cum se angrenează și se rotește angrenajele dințate și funcționarea multor alte organe de mașini.

INTERIORUL ORGANISMULUI...

Filmarea interiorului organismului uman, „endocinematografia”, permite urmărirea în timp a unei leziuni, constituind astfel un element de bază în precizarea diagnosticului și în aprecierea eficacității tratamentului. Cinematografierea corpului omenesc a făcut mari progrese în ultima vreme prin rezolvarea problemei „iluminatului interior” și a construirii unor „camere de luat vederi” minusculi. Sursele de lumină folosite de tehnicienii sovietici oferă o „lumină rece” cu intensitatea de 300.000 de luși. (Iluminația dintr-o zi cu soare de vară este de 100.000 de luși). În ce privește aparatul de luat vederi, ea a ajuns la dimensiunile unei „pilule”, care poate fi înghițată de orice bolnav sau poate fi introdusă în cavitățile naturale ale organismului.

Imaginile endocinematografice pot fi realizate și în culori, iar cuplarea lor cu televiziunea, microscopul sau aparatul Röntgen deschide perspective științifice nelimitate.

INTR-O ZECIME DE MILIONIME DE SECUNDA!

Fotografiile cu raze Röntgen „măresc” atomii de peste 200 de milioane de ori. Cu ajutorul lor a fost realizată filmarea bacteriilor dintr-o rană cu puroi, a putut fi „văzută” formula chimică a benzenului,

a fost lămurită problema deosebiri dintre grafit și diamant, ambii alcătuiți din carbon, dar atât de deosebiți ca proprietăți.

Mișcările plămînilui, ale inimii, asimilarea alimentelor sau medicamentelor în organism, mișcarea substanțelor hrănitoare în lăuntrul plantelor, schimbarea structurii metalelor și multe alte fenomene au putut fi, de asemenea, înregistrate pe peliculă grație röntgenocinematografului pentru a fi cercetate ulterior. Durata de expunere în filmările cu raze Röntgen a fost micșorată recent de savanții sovietici, printr-un tub special, pînă la 0,000001 secunda.

FILME DIN ADINCURI

Colaborarea cu televiziunea a deschis cinematografului științific un drum nou. Sint cunoscute succesele savanților sovietici în fotografierea părții invizibile a Lunii (filmare care a durat aproximativ 40 de minute), sau recenta telecinematografiere a călătoriei cosmice a cățelușelor Belka și Strelka la bordul celei de a doua nave-satelit.

Cinematografia științifică sovietică a obținut, însă, și alte succese importante. În Uniunea Sovietică este folosită pe scară tot mai largă, filmarea din avion. Aerofotografierea structurilor geologice a fost întrebunțată la prospectarea zăcămintelor de diamante din Iakuția. După cum arată savanții N. V. Kobet și B. V. Komarov, prin „citirea” fotogramelor pot fi stabilite precis contururile zăcămintelor. Fotogrametria este aplicată de asemenea în alcătuirea hărților pedologice, geomorfologice și silvice, trasarea de noi drumuri și căi ferate, determinarea amplasării unei hidrocentrale etc.

În sfârșit, filmarea animalelor sălbatice „la ele acasă”, a permis zoologilor studierea, în condiții optime, a vieții lor. În Uniunea Sovietică există curajoși „vânători” cu aparatul de filmat: operatorii Viktor Asmus, B. G. Dolin și Eduard Ezov, zoologul Nikolai Miseski, biologul P. A. Mantel și mulți alții. Echipele de specialiști sovietici au realizat nenumărate filme biologice, avînd ca „actori” bacterii nevăzute, infuzorii minusculi, pești, insecte, păsări și animale.

Încît specialiștii sovietici afirmă, pe drept cuvînt, că într-un viitor apropiat, nu va exista nici o ramură a științei în care cinematografia să nu fie absolut necesară.

Em. Roman

Pînă în 25 de ani, reacția termonucleară dirijată?

Marea descoperire a veacului al XX-lea — energia termonucleară, atîrnă asupra omenirii ca sabia lui Damocles.

Dacă chiar de la începerea lucrărilor pentru utilizarea energiei provenite din dezagregarea nucleelor atomice oamenii de știință s-au aflat în fața a două căi: o cale a păcii și o alta a războiului, în folosirea energiei născute din sinteza nucleelor atomice — energia termonucleară, a existat o singură cale: calea spre bombe, calea spre dezastru. Cum poate fi găsită și aici a doua cale? Cum se pot obține reacții dirijate?

Singurul mijloc de a le realiza este, după opinia savanților, sintetizarea plasmei la temperaturi înalte. Plasma este o substanță în care atomii au fost dezbrăcați de învelișurile electronice și în care nucleele se „agită” cu o viteză atât de uriașă încît pot să învingă povara propriilor lor sarcini pozitive. Temperatura inițială necesară sintezei termonucleară este de sute de milioane de grade, adică de zece ori temperatura Soarelui.

Dar obținerea acestei temperaturi nu este decît un prim pas. Principiul este menținerea ei. Din ce material, inexistent azi, ar putea fi realizată izolarea termică a plasmei, cînd se știe că la o temperatură atât de uriașă orice metal se transformă în vapori?

Oamenii de știință sovietici au găsit în anul 1952 o soluție de principiu și anume: cîmpul magnetic în vid. Dacă materia încinsă va fi înconjurată de un cîmp magnetic în vid, ea va presa plasma întocmai ca

microscop

Izotopii radioactivi și bumbacul

Pe ogoarele colhozului „Lenin” din Tadjikistanul de nord s-au obținut capsule de bumbac în greutate de zece grame. Greutatea obișnuită a unei capsule este, în Asia Centrală, în genere de 5—6 grame. La rezultatul amintit s-a ajuns în urma tratării semințelor de bumbac cu izotopi radioactivi. Deși au fost introduse în sol cu 13 zile mai tîrziu, semințele supuse tratamentului au întrecut în ce privește creșterea pe cele de soi timpuriu. Cu ajutorul semințelor iradiate se va obține de pe planta de bumbac de 1,5—2 ori mai multe fibre. Toate capsulele s-au deschis în răstimp de o lună.

Cobalt, argint și nichel din apă de mare

O expediție științifică a Institutului tehnologic din Leningrad a obținut cobalt, argint, nichel și alte metale din apă de mare. Coborînd în apă aparate speciale de absorție, construite de cercetătorii Institutului, acestea au adus apoi la suprafață straturi groase de metale prețioase. Experiența va oferi datele necesare pentru construirea unei instalații de extragere a metalelor din apa de mare în cantități industriale.

Magnetometrul

Pînă la descoperirea noului aparat, cîmpul magnetic al zăcămintelor de minereu era stabilit datorită unui complex de lucrări executate de o întreagă echipă de geologi. Magnetometrul, construit la uzina „Gheologorazvedka”, permite geologilor să renunțe la aparatele voluminoase de pînă acum, nu cîntărește mai mult de șase kilograme și stabilește cu precizie parametrii cîmpului magnetic. Aparatul este înzestrat cu un dispozitiv de autoorientare.

„Cărămizi” de sticlă



Fabrica de sticlă din orașul Skopino (R.S.F.S.R.) produce „cărămizi” de sticlă folosite la umplerea golurilor pentru ferestre. Fiind fabricate din sticlă și goale pe dinăuntru, „cărămizile” lasă lumina să pătrundă în voie în încăpere, o dispersează și păstrează căldura.

În clișeu: „cărămizile” ies din cuptorul de recoacere în torent continuu.

Opinia acad. L. A. Arșimovici

un clește, nelăsînd-o să treacă de limite bine stabilite.

În legătură cu această problemă academicianul L. A. Arșimovici a declarat unui corespondent al „Izvestiei”:

— Plasma... Plasma aceasta suspendată în vid ca sicriul lui Mahomed este culmea visurilor noastre. Am înfeles asta în cursul unor decenii de muncă încordată.

Care-i miezul problemei? Imaginați-vă că într-o adunare de savanți, să zicem, din veacul al XV-lea, ar fi căzut din cer o bicicletă cu o roată. Unul dintre savanți ar fi spus, probabil: mașina asta este făcută pentru ca să înlesnească deplasarea omului. Un al doilea ar fi adăugat: într-adevăr așa-i, dar nu-i prea inteligent concepută, dat fiind că omul n-are să-și poată păstra echilibrul pe o singură roată. Iar un al treilea ar fi adevărit această ultimă părere: e foarte adevărat, și am să vă dovedesc matematic că bicicleta cu o roată nu poate avea stabilitate.

Pentru noi, oameni din veacul XX, această discuție ne poate părea comică.

Dar, după părerea mea, și noi ne aflăm într-o situație similară. Încercăm să facem ceea ce în condițiile bagajului de experiență de care dispunem ne pare în cel mai bun caz greu de realizat. S-ar putea însă, ca îndoilele noastre să

pară generațiilor viitoare la fel de neîntemeiate cum ni se pare nouă astăzi discuția în jurul menținerii echilibrului pe o bicicletă cu o singură roată...

Misiunea noastră este să dobîndim stabilitatea plasmei la temperaturi de sute de milioane de grade. Pînă acum am dobîndit o plasmă destul de stabilă la sute de mii de grade. Pe o treaptă superioară, la temperatura Soarelui, plasma are o viață ce trebuie calculată în milioane de secunde. Noi dorim să mărim temperatura și durata existenței ei. Asta-i tot.

Speranțe? În această direcție cred că nu e bine să emitem polițe pe care să nu le putem, eventual, achita. Cu alte cuvinte, folosind o comparație mai pesimistă decît aceea cu bicicleta cu o roată, să nu ne trezim că semănăm cu Nastratin Hogea care a fîgăduit emirului din Buhara că-i va învîța măgarul să citească, în... zece ani. Hogea își făcuse socoteala: în zece ani trebuie să se întîmple ceva — ori mor eu, ori moare emirul, ori moare măgarul.

Într-o situație similară se află și oamenii de știință care se ocupă cu energia termonucleară. Ne pregătim să „învățăm” plasma să fie stabilă la temperaturi foarte mari. Dar vom reuși? Și cînd anume? Asupra termenului e greu să te pronunți dar, dacă insistăm, cred că problema va fi definitiv rezolvată în următorul sfert de secol. Dacă în acest răstimp nu se va dovedi că plasma suferă mereu de boala instabilității și că noi n-am învățat să o „reducem la viață”, omenirea va dobindi o sursă de energie practic nepuizabilă.

„RĂMAS BUN!“



Unul dintre cele mai apreciate filme sovietice din ultima vreme este „Rămas bun!“, realizat de cineștii din Sverdlovsk. E o poveste simplă, dar cuceritoare. Scenaristul A. Grebnev și regizorul I. Karasik își prezintă personajele cu deosebită căldură și stimă.

La prima vedere subiectul nu este foarte original. Marile șantiere, construcția de noi orașe, de centrale electrice și de baraje au alcătuit cadrul mai multor filme. Nu trebuie să uităm, însă, că acesta e un aspect caracteristic al vieții, al epocii noastre socialiste. Și când un scriitor înțelege cu adevărat poezia, frumusețea vieții cotidiene, opera lui nu poate să nu impresioneze pe spectatori.

Filmul „Rămas bun!“ are multe personaje, oameni diferiți, cu caractere interesante. Iată câteva dintre ele: frumoasa Rimma (interpretată de Alla Zaviakova) așteaptă mereu scrisori de la Moscova și vorbește tuturor despre logodnicul ei, care „e altfel decât ceilalți băieți“. Filip (A. Lebedev) face parte dintre ostașii demobilizați care au venit să lucreze pe șantier îndată ce s-au întors din armată. Când spectatorii îl văd trăind pe ecran, nu se gîndesc nici o clipă că e mic de statură, că are nasul cîrn și o față atît de banală. Toată lumea reține însă că Filip e un om adevărat, cu suflet nobil. Și acum să facem cunoștință și cu Volodia (N. Dovjen-

ko) a cărui viață n-a fost tocmai ușoară. Volodia a suferit chiar o condamnare pentru furt dar acolo, pe șantier, el cunoaște bucuria adevărată a muncii cinșite. O cunoaște și pe Asea, o fată cam aspră, care-l iubește, însă, sincer și-l ajută să devină un om demn. Un alt erou al filmului, Kostia (A. Abdulov) e un puști blind și harnic. Acasă, era băiatul răsfățat al mamei, dar după absolvirea școlii a părăsit cuibul părintesc și s-a angajat pe șantier. Cu timpul, puștiul aceasta se călește, și, uneori, maturitatea cu care judecă lucrurile pare surprinzătoare pentru vîrsta lui. În același film îl vom revedea și pe Anatoli Kuznețov, eroul comediei „Povestea tinerilor căsătoriți“. În „Rămas bun!“ el îl încarnează pe șoferul Lionka, Don Juanul șantierului, un flăcău cinic, care a venit acolo hotărît să cîștige cît mai mulți bani cu care să-și cumpere un automobil. Și e firește idolul fetelor, pe care le privește de sus. Influența colectivului, dragostea lui pentru Rimma, operează însă, prefaceri sensibile și în sufletul lui Lionka.

Marele interes stîrnit de acest film rezidă în realismul lui și în originalitatea prezentării caracterelor.

„O POVESTE OBÎȘNUITĂ“

Numai munca poate dărui satisfacții depline omului, numai ea îl poate ajuta să-și afle locul în viață. Aceasta este ideea de bază a filmului „O poveste obișnuită“ regizat de I. Egorov. Filmul său anterior, „Voluntarii“ era o epopee romantică, cu multe personaje și prezenta istoria unei întregi generații. De astă dată, Egorov utilizează cu totul alte soluții regizorale. El pătrunde în lumea spirituală a eroilor săi, înfățișînd diverse aspecte și detalii din viața lor de fiecare zi. Locul acțiunii este un sat colhoznic din zilele noastre. Alexandra Potapova, personajul central al filmului, e una din nenumăratele femei sovietice care și-au pierdut bărbații în ultimul război, dar au avut curajul să-și înfrîngă durerea și să muncească, să devină utile societății. Alexandra Potapova e o femeie frumoasă, energică. Pînă acum, Alexandra nu era preocupată decît de bucuriile și necazurile ei.

Colhoznicii hotărîsc însă, s-o aleagă președintă. Și ca președintă, ea începe să se simtă răspunzătoare de fericirea sau ne-

cazurile celor din jur. Sentimentul răspunderii, dar și dragostea ei de oameni, dorința de a-i înțelege și de a le deveni cît mai folositoare, o transformă. Și Alexandra devine o femeie cu un orizont larg, începe să îndrăgească și să prețuiască viața. Actrița Nonna Mordiuikova, care o interpretează pe Alexandra, dezvăluie cu talentu-i cunoscut evoluția interesantă a acestei personaje, care își dăruiește toate forțele oamenilor, colectivității.

Iată două filme noi care abordează într-un mod original probleme esențiale de astăzi.

N. Babocikina



Tînăra actriță T. Siomina, aleasă pentru rolul Katiușei Maslova, din filmul „Învierea“.

„VALURILE DUNĂRII“ la Moscova

Pe șlepul care alunecă în josul apei un marinar mîngîie un copil speriat. Tîrîm și răvășit de exploziile bombelor, case arzînde sar în aer, arde și fluviul...

Desigur, cei mai mulți cititori cunosc această imagine, care acum a devenit familiară și multor spectatori sovietici. Căci după ce a rulat cu succes în toate cinematografele românești și a dobîndit unul din marile premii de la Karlovy-Vary, filmul „Valurile Dunării“ a fost prezentat nu de mult la Moscova.

Chiar de la prima reprezentare, filmul a cucerit dragostea spectatorului sovietic datorită realismului său zguduitor și oglîndirii patetice a momentelor în care se împlinea visul de milenii al unui popor sugrumat de necazuri și împilat de exploatare.

Publicul își reține așezat răsufletul captivat de acțiune. Iar cînd s-au aprins luminile au rîsunat puternice aplauze. Nu era numai un omagiu pentru autorul principal al filmului — regizorul și actorul Liviu Ciulei, ci și un semn de recunoaștere din partea celor mai competenți reprezentanți ai cinematografelei sovietice.

Cele relatate mai sus s-au petrecut la sediul Uniunii cineștilor din U.R.S.S. după premiera de la Moscova a filmului „Valurile Dunării“. Vizionarea a fost urmată de discuții, conduse de cunoscutul regizor de cinema Serghei Iutkevici — artist al poporului din R.S.F.S.R., autorul unor filme ca „Othello“, „Povestiri despre Lenin“, „Întîlnire cu Franța“ ș.a. S-au făcut prezentările de rigoare și cu acest prilej s-a văzut că veniseră să-și salute colegul român profesori și asistenți de la Institutul unional de cinematografie, colaboratori ai Institutului de teorie și istorie a artei de pe lîngă Academia de Științe a U.R.S.S., actori, regizori și operatori, autori de filme care au obținut rîsunătoare succese internaționale: „Casa în care locuiesc“, „Zboară cocorii“, „Balada soldatului“.

Sînt în asentimentul colegilor mei cînd numesc această întîlnire o sîrbătoare, a declarat Serghei Iutkevici. Mă bucură sincer evoluția artei cinematografice românești.

Discipol al pionierilor cinematografelei ru-

sești și într-o mare măsură mondiale — Eisenstein și Pudovkin, Serghei Iutkevici desfășoară o intensă activitate de teoretician și profesor. Lecțiile lui au fost audiate de mulți regizori români care și-au făcut studiile la Moscova — Iliu și Săucan, Constantinescu și Turcu, Miheles și mulți alții. Creațiile foștilor elevi îi sînt bine cunoscute.

Cele două filme create de Ciulei: „Erupția“ și „Valurile Dunării“, a continuat Iutkevici, îl clasează incontestabil printre cei mai de frunte regizori tineri ai lumii. Artistul Ciulei se ridică împotriva „faptului gratuit“. Cu toate ipostazele ei tragice, drama din „Valurile Dunării“ este profund optimistă, urmînd o tradiție începută de dramaturgul sovietic Vsevolod Vișnevski. În film pulsează energic patosul revoluționar al unui moment hotărîtor din istoria Romîniei.

După care vorbitorul a făcut o analiză amănunțită a filmului, relevînd subtilitățile lui psihologice, tendința de a realiza personaje consistente, reale.

Grigori Cekirean, candidat în arte, a insistat asupra calității esențiale a filmului „Valurile Dunării“: limbajul său laconic, cinematografic, în stare să creeze „șocul“ emotiv, caracteristic artei realist-socialiste. Criticul de artă Nikolai Kovarski a scos în evidență o altă virtute a filmului — eficiența mesajului ideologic, care nu lasă loc nici unei confuzii.

Calitățile imaginii au fost reliefate de către criticul de artă Abramov și de scenarista Serafima Roșal. Operatorul Ionescu, au spus ei, practică un limbaj modern și reușește să creeze cel mai indicat cadru pentru o subliniere optimă a psihologiei personajelor.

Soliditate de colegii sovietici, Liviu Ciulei a expus amănunțit ideile care l-au însuflețit la crearea acestui film — un omagiu adus comuniștilor care prin jertfa lor au dus la eliberarea țării.

Bogată în învîtmînte pentru toți participanții, întîlnirea cineastilor români și sovietici s-a desfășurat astfel într-o atmosferă de căldă prietenie și comprehensiune reciprocă.

Moscova, septembrie.

S, Melik

REFLECTOR

La cel de al cincilea festival internațional al filmului, care a avut loc nu de mult în orașul Stratford (Canada), filmul sovietic „Serloja“ s-a bucurat de o deosebită apreciere. Presa canadiană a caracterizat acest film ca „admirabila și fermecătoarea poveste a unui băiețas“.

La Minsk a fost amenajat recent un cinematograful original destinat copiilor de vîrstă preșcolară. Cinematograful este instalat într-un autobuz Zil-155 al cărui interior a fost transformat într-o „căsuță din basme“, cu 50 de fotolii în miniatură așezate în fața ecranului. Micul cinematograful și-a început activitatea în căminele și grădinițele de copii, unde prezintă filme de păpuși și de desene animate.

Postul de televiziune din Beirut transmite cu regularitate filme artistice, documentare și desene animate sovietice. Răspunzînd nenumăratelor scrisori primite din partea spectatorilor, filmele „Romeo și Julietta“, „Al 41-lea“, „Casa în care locuiesc“, „Idiotul“, „Zboară cocorii“ și altele au fost inscrite în repetate rânduri în programul emisiunilor televiziunii libaneze.

„DAMA DE PICĂ“ pe ecran

Regizorul R. Tihomirov, autorul filmului muzical „Evgheni Oneghin“, ecranizează la Leningrad o altă operă a lui Ceikovski: „Dama de pică“.



Olga Krasina

Latura muzicală a filmului a fost rezolvată cu concursul unor tineri cîntăreți ai Teatrului Bolșoi, ale căror voci au fost imprimate pe bandă de magnetofon. În căutarea celei mai potrivite voci pentru rolul lui Herman, regizorul a audiat nenumărați soliști oprin-

du-și alegerea asupra lui Zurab Andjaparidze. Printre interpreții muzicali ai filmului se mai află Tamara Milașkina (Liza), E. Kăbkalo (Elejki) ș.a.

Transpunerea cinematografică a „Damei de pică“ prilejuiește spectatorilor o nouă întîlnire cu actorul Oleg Strijenov. Pentru cariera lui cinematografică, rolul lui Herman înseamnă o experiență dintre cele mai interesante, prilejuită de specificul filmelor muzicale, bazate pe sincronizarea gesturilor actorilor cu vocea cîntăreșilor care-i dublează. Acest lucru cere interpretului o deosebită atenție și în primul rînd cunoașterea perfectă a partiturii muzicale.

În rolul Lizei debutează Olga Krasina, o tînără de 19 ani, care a terminat de curînd școala muzicală „Cnesin“.



Oleg Strijenov

O discuție prelungească la Unirea Cineștilor

„V-AM ÎNDRĂGIT PENTRU TOTDEAUNA...”

Un nou Tren al prieteniei, organizat de Asociația de prietenie sovieto-romină în colaborare cu „In-turist”, a poposit de curind în țara noastră. El ne-a adus oaspeți dragi din Ucraina, Gruzia și Moscova.

Cei 140 de turiști erau medici, profesori, cinești, mineri, ziaristi. Au străbătut litoralul Mării Negre admirând noile construcții care se înșiră ca într-o uriașă salbă de sedef de la Mamaia pînă la Mangalia și frumusețea nostalgică, de toamnă, a mării, au vizitat Valea Prahovei și Orașul Stalin și, în sfîrșit, Bucureștiul și împrejurimile lui înveșmintate într-o amplă mantie ruginie pe care le-o coase neobosit, an de an, harnicul septembrie.

Se înțelege că aproape toți erau înarmați cu aparate de fotografiat, acest accesoriu care însoțește călătorul de astăzi în drumetia lui, imortalizîndu-i emoțiile, amintirile, bucuriile. Astfel că în albumele de familie ale minerului din Donbass și ale profesoarei din Kiev, ale medicului din Tbilisi și ale muncitorului din Moscova, vor lua loc, alături de chipuri dragi și priveliști familiare, fotografiile ale noilor prieteni din România, un tulburător apus de soare pe mare și un colț din Muzeul Satului, noul cartier Floreasca și oglinda ușor înfiorată de vînt a lacului Snagov, nemurite de obiectivul fotografic. Dar nu numai fotografiile vor duce cu ei în patrie turiștii sovietici. Doi tineri operatori de la studioul de filme documentare din Kiev n-au părăsit nici o clipă, în cursul călătoriei, aparatul de filmat. Motivul? Peste puțină vreme, pe ecranele cinematografelelor ucrainene se vor succeda imagini din România.

În timpul șederii în România, oaspeții sovietici au căutat să aibă cît mai multe întîlniri cu colegii lor romîni. De altfel, trebuie spus că ori de cîte ori și indiferent de prilejul cu care ne vizitează țara oamenii sovietici se folosesc de el pentru a face schimburi rodnice de păreri și experiență cu colegii romîni, pentru a stabili cît mai multe contacte personale, care și-au dovedit din plin eficiența.

Trei scriitori ucraineni — I. Șeremet, Vera Enina și V. Lanovenko, care au făcut parte din grupul celor 140 de turiști sovietici, au avut o întîlnire cu confrății romîni. Discuțiile purtate s-au dovedit foarte rodnice și vor contribui, fără îndoială, la o mai largă răspîndire a literaturii ucrainene în România și a literaturii romine în Ucraina.

Vizitez pentru prima dată România — a spus în încheiere poetul M. Șeremet, dar asta nu înseamnă că am venit într-o țară necunoscută. Știam multe lucruri despre frumoasa dumneavoastră patrie — am citit cărți, am văzut filme, am ascultat relatările prietenilor. La toate acestea a mai adăugat cîte ceva și imaginația mea. Dar realitatea a întrecut toate așteptările. Aveți o țară minunată și un popor de a cărui prietenie, poporul nostru se simte mîndru. V-am îndrăgit pentru totdeauna!

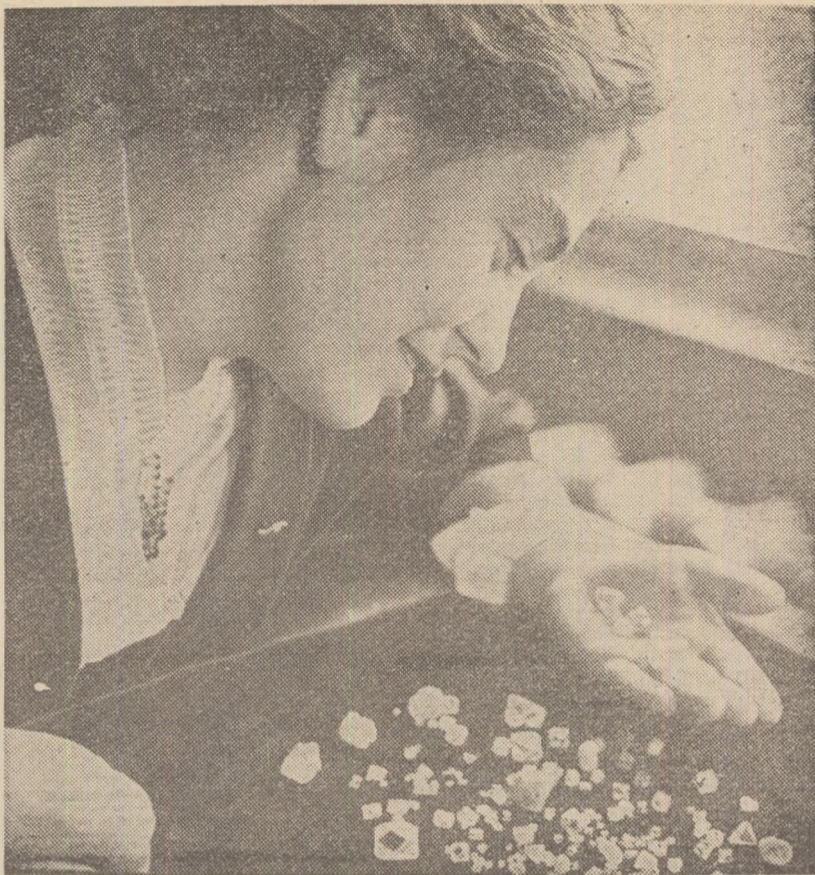
Sub o formă sau alta, ideea aceasta a revenit în aproape toate discuțiile cu dragii noștri oaspeți sovietici sosiți cu Trenul prieteniei.

I. S.

Biblioteca Centrală A.R.L.U.S. — intrarea prin str. Doamnei nr. 27—29 — și-a reluat activitatea.

Pentru îmbunătățirea condițiilor de lectură mobilierul a fost schimbat și s-a introdus lumina fluorescentă.

Datorită schimbului interbibliotecar cu Biblioteca „Saltikov-Scedrin” din Leningrad, fondul bibliotecii A.R.L.U.S. se îmbogățește mereu cu ultimele noutăți din U.R.S.S. De asemeni, în cataloagele bibliotecii A.R.L.U.S. figurează ultimele cărți apărute în edițiile din țara noastră.



Diamante din zăcămintele iakute de la Mirnii

A. R. L. U. S.

Prin școlile Capitalei

Un dar din Moscova

Odată cu începerea noului an școlar, pionierii și elevii școlii nr. 36 din București au avut nu numai mulțumirea de a păși pragul unui nou local, de a primi cărți gratuite și bucuria de a găsi darurile trimise de elevii școlii medii nr. 656 din Moscova.

Școala nr. 656 din Moscova e una din școlile cu care școala noastră întretine o intensă corespondență. Cele 34 de albume care oferă un bun prilej de a cunoaște literatura, muzica, pictura, teatrul și cinematografia sovietică mărturisesc migala, grija și dragostea cu care au fost lucrate de pionierii sovietici. La fel și celelalte obiecte expuse — lucrări din traforaj, cusături pe pinză, desene, picturi pe sticlă, lucrări pirotgravate ș.a. — vorbesc de prietenia ce leagă pe elevii sovietici de elevii din țara noastră.

În acest an școlar, elevii școlii medii nr. 36 din București vor lucra și trimite, la rîndu-le, daruri pionierilor sovietici, iar în cadrul Lunii prieteniei romîno-sovietice va fi organizată o serbare în cinstea școlii medii nr. 656 din Moscova.

Aceste forme de manifestare a prieteniei au intrat în obișnuința elevilor noștri. Schimbul de corespondență, darurile reciproce, emisiunile de radio sînt o contribuție însemnată la dezvoltarea sentimentelor de dragoste ce unesc pe elevii și cadrele didactice din țara noastră de oamenii sovietici.

Ana Ciucă

Profesoară la școala medie nr. 36

Expoziții romînești în U. R. S. S.

În cadrul schimburilor de materiale culturale dintre Consiliul general A.R.L.U.S., Asociația de prietenie sovieto-romină din Moscova și Asociațiile de prietenie din Republicile unionale în ultimul timp au fost prezentate în Uniunea Sovietică mai multe expoziții documentare și de artă plastică romînească.

Astfel, recent a fost deschisă la Moscova o expoziție de artă populară romînească care, în cursul lunii octombrie, va fi prezentată și la Kiev.

Tot la Moscova s-a deschis, bucurîndu-se de aprecierea vizitatorilor, o expoziție documentară intitulată: „Înfloresc regiunile R.P.R.”. Expozi-

ția este deschisă în Palatul de cultură al unei mari întreprinderi poligrafice din Moscova — „Krasnii Proletari”.

De asemenea se bucură de succes expoziția organizată de Consiliul general A.R.L.U.S. la Leningrad. Expoziția are ca temă „Cultura și știința R.P.R. în plin avînt”.

În cadrul prezențelor romînești în U.R.S.S. se mai cuvine amintită expoziția de artă plastică romînească, deschisă recent la Leningrad pe baza planului de colaborare culturală dintre țara noastră și U.R.S.S. — expoziție care, prin participarea celor mai de seamă reprezentanți ai sculpturii și picturii romînești strînește un viu interes printre iubitorii de artă din Leningrad.

Cursurile de limba rusă

La Direcția Generală E. M. S. I.

Ca și în anii trecuți, la Direcția generală pentru energie, metrologie, standarde și investiții de pe lângă Consiliul de miniștri a fost organizat un curs de limba rusă cu două cicluri.

Cursanții din acest an s-au remarcat prin stăruința de a-și însuși limba rusă în cel mai scurt timp posibil, cerînd trei ore de predare pe săptămînă în loc de două. La acest lucru au contribuit, în bună măsură, și profesorii de limba rusă Zdetovețchi Nicolae și Constantinescu Virgil care au folosit metode potrivite pentru însușirea materialului.

Conducerea instituției sprijină permanent cursurile de limba rusă prin cumpărarea de manuale și prin punerea la dispoziție a sălilor de curs. Mai mult, Direcția generală a înțeles să stimuleze în acest an pe cursanții care au dat dovadă de o sîrguință deosebită, atribuind un fond special pentru plecarea unui număr de cinci cursanți la Moscova.

Seleționarea cursanților în vederea plecării se va face printr-un concurs care va îngădui să se vadă în ce măsură și-au însușit limba rusă pe baza materialului predat în cursul anului școlar. Concursul va avea loc în ziua de 30 septembrie, la ora 18, în sala de festivități a Direcției generale din strada Știrbei Vodă nr. 186.

În afară de fondurile pentru plecarea celor cinci cursanți la Moscova, Direcția generală a mai aprobat un fond pentru plecarea într-o excursie în țară a tuturor elevilor care au urmat cursul.

Valentin Buta

Președintele comisiei A.R.L.U.S.

POȘTA REDACȚIEI

IOAN SIRBU — Cluj — Desigur, cinematografia e un domeniu pasionant, și dacă doriți atît de mult să deveniți regizor de film sau scenarist e bine să perseverați. Vă sfătuim să faceți în primul rînd un efort serios și să terminați școala medie, a cărei absolvire e obligatorie pentru a putea intra la Institutul de artă teatrală și cinematografică. Chiar dacă acest lucru vă va cere timp și eforturi, nu trebuie să renunțați la studii, (sînteți doar atît de tînăr!) căci ele vă oferă cunoștințe de bază în diferite domenii, pe care citînd singur nu vi le puteți însuși în aceeași măsură. Așa, veți fi și mai aproape de țelul propus. Ideea de a lucra la Buftea nu e rea, încercați să trimiteți o scrisoare comitetului U.T.M. al studiului cinematografic de acolo, în care să povestiți tot ce vă frămîntă. S-ar putea să aibă nevoie de muncitori cu meseria dv. Vă dorim succes!

DUMITRU GRĂDINARU — G.A.C. „Viață nouă” com. Pucioasa, raionul Bîrlad — Ne-a făcut plăcere să aflăm despre interesul pe care colectivității din gospodăria „Viață nouă” îl acordă materialelor publicate în revista noastră. Întrebările pe care le adresați colhozului „Proletarskaia Volia” au și fost trimise președintelui Luțenko și îndată ce vom primi răspunsul vă vom încunoștința.

LUIZA DIȚESCU — București — Scrisoarea d-voastră a ajuns la redacție. Ne vom strădui să vă trimitem cît mai curînd răspunsul așteptat.

ION VASILE — Fetești — Vă satisfacem dorința, expediindu-vă adresele cerute.

NATAȘA DELEANU — Făgăraș 1) Scrieți Iei Savvina la Studioul „Lenfilm”-Leningrad, unde lucrează în momentul de față, iar Irinei Milopolskaia la Casa cinematografică („Dom Kino”) din Moscova. 2) Ganna din „Ceasul s-a oprit la miezul nopții” a fost actrița Evghenia Koziriova, iar Heino din „Ultimul viraj”, P. Șmakov. 3) Este actrița Sabina Selman.

EUGEN MICU — Timișoara — Dacă îndrăgiți atît de mult pilotajul, înscrieți-vă la o asociație sportivă din localitatea dv.

ALEXANDRU TEODORU — București — Verei Inber scrieți-i la Uniunea Scriitorilor din Moscova (Soluz sovetskikh pisatelei, Moskva).

RAVECA BLAJ — Cugir: Scrieți actorului dv. preferat la studioul „Lenfilm” (Kinostudiia „Lenfilm”), Leningrad.

MARIA SCHREIL — Anina: Adresa Teatrului Tineretului este: str. Bălăceanu nr. 2 raionul T. Vladimirescu. Directorul acestui teatru e C-tin Sincu, iar prim regizor, Nicolae Massim.

IONEL ATANASIU, com. Gugești, raionul Focșani: Abonamentele la revistele sovietice se pot face prin oficiul de difuzare a presei, în cazul cînd revista respectivă figurează în Catalogul presei sovietice. Pentru procurarea cărților de matematică din U.R.S.S., adresați-vă serviciului de import al Direcției Difuzării cărții din București, calea Moșilor 62.

AL. POP — Oradea: Nu cunoaștem adresa scriitorului Lev Nikulin. Scrieți-i la Uniunea Scriitorilor Sovietici din Moscova — „Soluz sovetskikh pisatelei”, Moskva.

Reînnoiți abonamentele la
„VEAC NOU”

Un luminos
mesaj de pace

(urmăre din pag. 1-a)

Incredințat că fiecare stat membru al O.N.U. are nu numai dreptul ci și datorita de a-și aduce o contribuție proprie, activă la afirmarea concretă a principiului coexistenței pașnice în relațiile interstatale, guvernul R.P.R. a cerut să se înscrie pe ordinea de zi a Adunării Generale discutarea unor acțiuni pe plan regional în vederea îmbunătățirii relațiilor de bună vecinătate între state europene aparținînd unor sisteme social-politice diferite și a măsurilor necesare pentru promovarea în rîndurile tineretului a idelilor de pace, respect reciproc și înțelegere între popoare.

Cuvîntarea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej cuprinde o analiză amănunțită a multor probleme majore, care stau astăzi în fața omenirii. În fiecare din aceste probleme poziția delegației noastre este dictată de spiritul coexistenței pașnice, de grija pentru viitorul omului și al umanității. Sînt idei care îl dau o mare forță de atracție și fac din cuvîntarea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej un luminos mesaj de pace, plin de optimism și de speranțe în triumful celor mai profunde aspirații ale popoarelor.

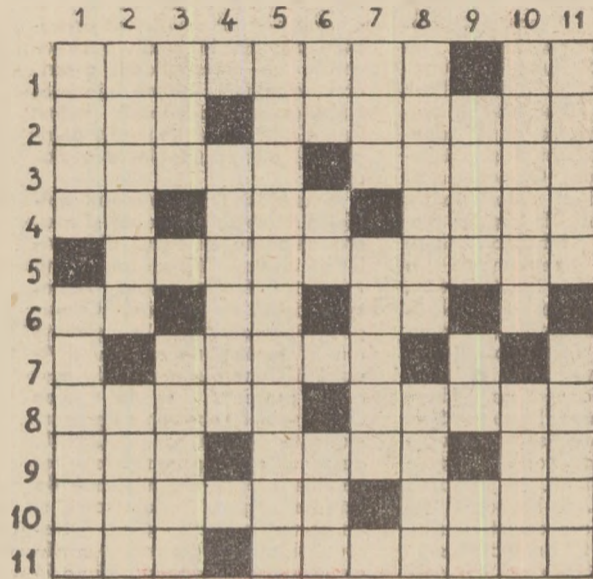
ÎN FAMILIE

ORIZONTAL: 1) Scriitor sovietic, autorul piesei „Zilele familiei Turbin” — Vede! 2) Un oraș sovietic... fără sfârșit — Tata, mama și eu 3) Autorul romanului „Mama” — În familie 4) Alexandra semnează! — Soția meșterului Manole — / „Fii mai veseloașă, / Căci tu ești mireasă, / Ai mire ca el, / ... prin un inel” (G. Coșbuc — „Draga mamei”) 5) „Fata babei și fata moșneagului” de Ion Creangă 6) La intrarea în Snagov! În șagă! — Zirconiu 7) Clasic rus, autorul pieselor „Unchiul Vania”, „Trei surori” etc. 8) Solemne — Privitoare la ore 9) Naș — „Ruda” lui... Ibsen — Ușă neterminată! 10) A scris romanul „Afacerea Pestriților” — Dina... în familie 11) Zeul familiei la romani — Starea celor cărora le-a murit bărbatul sau nevasta.

VERTICAL: 1) „Suro-rile” lui Horia Lovinescu — Semnal 2) Membru al familiei Gherardesca, descris de Dante în „Divina Comedie” — Face parte din familie 3) Timpul

cînd cineva este în floarea vîrstei — Pasăre cîntăreață... în casă 4) Scriitor sovietic, autorul piesei „Fiul regimentului” 5) Alt scriitor sovietic, autorul piesei „Mama”, jucată la Teatrul Armatei 6) ...de la kilogram — Ornament arhitectural 7) Riu în U.R.S.S. — Privindu-l, Narcis s-a îndrăgostit de el însuși 8)

...Hugo, autorul cărții „Arta de a fi tată-mare” — Cel mai drag fecior din poezia „Trei, doamne, și toți trei” de G. Coșbuc 9) Familie spaniolă — În familie! — Patru pe vremea lui Ovidiu! 10) Reverie — A avea sau a intra în legături de familie cu cineva (inv.) 11) Compactă — Legătura de înrudire dintre naș și fin.



IN CURÎND PE ECRANELE CAPITALEI

O producție a studioului „Mosfilm”

„S E R I O J A”

după povestirea cu același titlu, de Vera Panova



Scenariul: VERA PANOVA, G. DANELIA, I. TALANKIN

Regia: G. DANELIA, I. TALANKIN

Imaginea: A. NITOCIKIN

cu: BOREA BARHATOV, SERGHEI BONDARCIUK, IRINA SKOBTEVA, V. MERKURIEV, N. SERGHEEV

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
11 12 13 14 15 16 17 18 19 20
21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
31 32 33 34 35 36 37 38 39 40
41 42 43 44 45 46 47 48 49 50
51 52 53 54 55 56 57 58 59 60
61 62 63 64 65 66 67 68 69 70
71 72 73 74 75 76 77 78 79 80
81 82 83 84 85 86 87 88 89 90

ÎN FIECARE SAPTĂMINĂ
2 EXTRAGERI DE CÎTE
9 NUMERE
DECI ÎN TOTAL 18 NUMERE

LOTO

TEATRUL MUNCITORESC C. F. R.

prezintă
PREMIERA

„Vecini de apartament”

Comedie în 3 acte de L. Gheraskina
traducere de Xenia Stroe

IN DISTRIBUȚIE

ASTRA DAN, MIRCEA DUMITRU, NELLY NICOLAU — ȘTE-FANESCU, N. N. MATEI (laureat al Premiului de Stat), MARIA GEORGESCU — PATRAȘCU, LUIZA DERDERIAN — MARCOCI, M. NICULESCU, ION PASCU, ALEXANDRA IANU — PASCU, ION AUREL MANOLESCU, KITTY MUȘATESCU, ALEXANDRU VASILIU, SERGIU DEMETRIAD, TRAIAN DANCEANU, CORADO NEGREANU, MIRCEA GHEORGHIU, DORY NICHITA, ALEXAN-DRU CAȚIHI, PETRE LAURENȚIU, CECILIA TEODORU

Regia artistică: LUCIAN GIURCHESCU
Asistent: ION AUREL MANOLESCU
Scenografia: SANDA MUȘATESCU

Întreprinderea raională de industrie locală

„Olga Bancic”

Horezu, regiunea Pitești

produce și livrează:

- filler — calcar
- mozaic — calcar, granulație de la 1-5
- cahle de teracotă

Plata prin virament, livrarea pe bază de comenzi ferme

PREFERAȚI BOCANCI
produși de
fabrica de piele
și încălțăminte
Rimnicu-Vilcea
— — —
*Sînt durabili
și aspectuoși*

O sursă naturală de energie și sănătate:

LAPTE PASTEURIZAT

la sticle

Cumpărați zilnic lapte pasteurizat (la sticle)

de la magazinele alimentare ale comerțului de stat

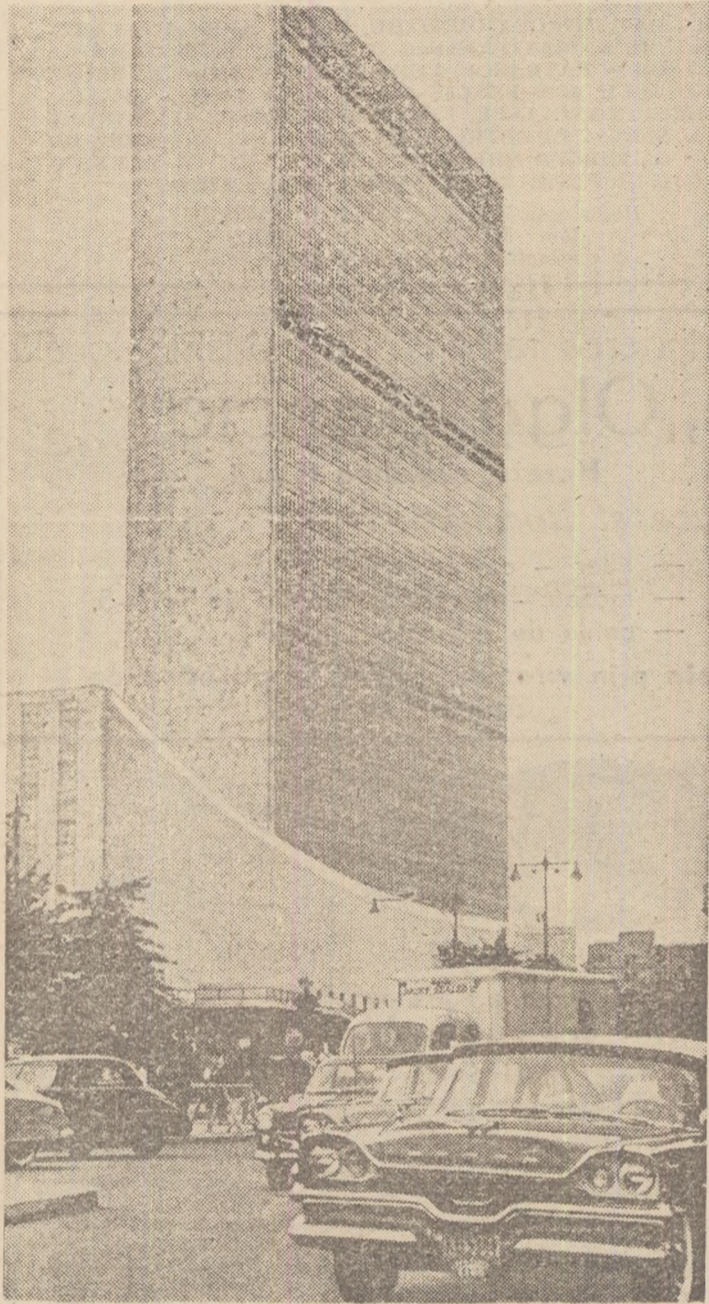
Consumați
SUC de ROSII

- Băutură naturală, gustoasă, bogată în vitamina A și C
- Foarte indicată pentru funcționarea normală a digestiei, sistemului nervos etc.
- Combate: astenia, anemia etc.

Se recomandă atît pentru adulți cit și pentru copii de toate vîrstele.
Cereți această băutură la toate magazinele și chioșcurile alimentare.

La O.N.U.

DELEGAȚIILE ȚĂRILOR SOCIALISTE ÎN CENTRUL ATENȚIEI



Sediul O.N.U.

„Aici se făurește istoria”, a exclamat un cunoscut ziarist american în prima zi a actualei sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. Căutând să înfățișeze un tablou atotcuprinzător al Organizației Națiunilor Unite în actuala sesiune a Adunării Generale o seamă de comentatori au evocat imaginea reunirii laolaltă a conferințelor de la Versailles, Bandung și Accra... Cu toată imperfecțiunea inevitabilă ori-cărei comparații, aceasta din urmă evocă totuși limpede că sub bolta enormei săli, devenită literalmente neîncăpătoare, s-au întâlnit atit de mulți conducători de state și guverne cum nu s-a mai întâmplat nicicând în trecut. Pe malurile East Riverului sînt prezenți și reprezentanții lumii vechi capitaliste și ai lumii noi socialiste și ai acelei lumi tinere ce se înalță acum pe ruinele colonialismului, consolidîndu-și independența abia cucerită.

Un nou eșec al „războiului rece”

Desigur, pentru ca sesiunea să justifice speranțele popoarelor toți participanții trebuie să fie însuflețiți de bunăvoință, să dovedească înclinații spre concesii reciproce. Cu toate că umbra războiului rece continuă să fie profilată artificial deasupra zgiriele-norului de otel și sticlă cu 40 de etaje din Manhattan prin „grija” gazdelor americane, trebuie înregistrat totuși de pe acum ca pozitiv faptul că zi de zi numele altor conducători de state și guverne se adaugă la lista anterioară. În a doua săptămîină a sesiunii au sosit la New York primul ministru indian, Nehru, primul ministru canadian Diefenbacher, președin-

tele Indoneziei Sukarno, primul ministru cambodgian Sianuk, și chiar premierul englez Macmillan, care a rezolvat dilema „a fi sau a nu fi” la O.N.U., trebuind să facă o concesie vizibilă opiniei publice britanice și internaționale.

Stavilele artificiale create de acrobații „pe marginea prăpastiei” n-au putut împiedica începerea dialogului dintre Răsărit și Apus la care participă acum pentru prima oară și reprezentanții ai țărilor care și-au cucerit recent independența. Scrutinînd perspectivele, ziarul englez „Guardian” remarca chiar că „s-ar putea pregăti cu folos o întâlnire la nivel înalt pentru anul viitor”.

În felul acesta, încercările americane de a minimaliza importanța sesiunii, însemnătatea prezenței la New York a unui număr atit de mare de conducători de state și guverne s-au năruit ca un castel din cărți de joc. Consemnul care cerea ca activitatea delegațiilor țărilor socialiste să fie trecut sub tăcere n-a rezistat chiar din clipa acostării „Balticii”. Dispozițiile de limitare a deplasărilor lui N. S. Hrușciov și ale altor conducători de delegații s-au întors împotriva inițiatorilor lor, opinia publică ajungînd la concluzia firească că teritoriul S.U.A. nu este potrivit ca sediu al O.N.U. Dispoziția Departamentului de Stat ca televiziunea americană să nu transmită cuvîntarea rostită de N. S. Hrușciov în Adunarea Generală (un subsecretar de stat a avut chiar întrevederi speciale cu conducătorii studiourilor de televiziune!!!) n-a fost respectată, ca urmare a uriașului interes al publicului.

Interesul opiniei publice pentru activitatea delegațiilor țărilor

socialiste se reflectă în activitatea prodigioasă a „vinătorilor de noutăți”. Aceștia au invadat pur și simplu unul din cele mai liniștite cartiere newyorkeze, Park Avenue. Deși în acest cartier nu există nici magazine, nici cinematografe, nici reclame luminoase scilpitoare, forfota nu contenește nici ziua, nici noaptea. La intersecția dintre Park Avenue și str. 68 se află în permanență echipe de ziariști, operatori cinematografici și fotoreporterii americani. Obiectivele aparatelor de luat vederi pentru televiziune sînt îndreptate neconținut spre intrarea clădirii reprezentanței permanente a U.R.S.S. de pe linia O.N.U., unde își are reședința N. S. Hrușciov. „Vinătorii de noutăți”, printre care pot fi remarcați și veterani ai ziaristicii americane ca Harry Salisbury, Henry Shapiro, Sam Juffe nu-și părăsesc posturile nici atunci cînd cade o ploaie deasă de toamnă. Ei așteaptă apariția lui N. S. Hrușciov. Vor să prindă fiecare cuvînt al său. Dealtfel, ziariștii americani s-au înarmat în ultimele zile cu prăjini prevăzute cu microfoane pe care le ridică pînă la balconul vilei lui N. S. Hrușciov pentru a înregistra declarațiile sale.

La fel ca și acum un an, pre-

S.U.A. se pregătesc pentru alegerile prezidențiale și deobicei această campanie se desfășoară într-o zarvă extraordinară care acaparează toate paginile presei. Pînă la venirea lui Nikita Sergheevici Hrușciov ziarele acordau acestui eveniment principală atenție. În legătură cu aceasta un corresponsent american i-a spus în glumă lui N. S. Hrușciov că procedează nejust față de Nixon și Kennedy, alungindu-i din pagina întâia a ziarelor.

În același timp, interesul opiniei publice se îndreaptă și asupra celorlate delegații din țările socialiste. Presa americană a relatat despre ampla cuvîntare rostită de tovarășul Gheorghie Gheorghiu. Dovă în ședința din 27 septembrie a sesiunii Adunării Generale a O.N.U., despre prezența sa la Glen Cove, sediul reprezentanței permanente a U.R.S.S. la O.N.U., despre participarea la recepțiile oferite de ministrul de externe englez, lordul Home și de primul ministru indian, J. Nehru. Inițiativele guvernului român ca Adunarea Generală să ia în discuție măsurile potrivite în vederea îmbunătățirii relațiilor dintre state pe plan regional și acțiuni în vederea educării tineretului în spiritul păcii și

viziune. Zidurile sălii de ședințe a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite s-au lărgit astfel cu mii și mii de kilometri cînd N. S. Hrușciov a urcat la tribuna O.N.U.

Interesul general față de cuvîntarea președintelui Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. este evident și îndreptățit. În fiecare zi telegraful aduce nenumărate vești despre mari evenimente, despre uimitoare victorii ale genului omenesc dar și despre încercările forțelor negre de a folosi aceste realizări în dauna oamenilor, despre episoade mari și mărunte, îmbucurătoare și tragice ale luptei pentru pace și libertate. Aceste știri ridică în fața oamenilor multe probleme complexe.

În cuvîntarea tovarășului N. S. Hrușciov întreaga omenire găsește răspunsuri limpezi și profunde la problemele care preocupă și frîmîntă popoarele tuturor țărilor.

La planul sovietic de dezarmare generală și totală, prezentat exact acum un an de N. S. Hrușciov în fața Adunării Generale a O.N.U., s-au adăugat acum propuneri noi care, ținînd seama de obiectivele occidentale, creează posibilități sporite de abordare cu succes a problemei dezarmării. Chiar în domeniul tehnicii rachetelor, în care Uniunea Sovietică deține o superioritate de netăgăduit, Uniunea Sovietică s-a declarat gata să vină în întîmpinarea poziției puterilor occidentale. Propunerile sovietice prevăd că chiar în prima etapă, care va dura aproximativ un an, un an și jumătate, să se înceteze producția tuturor mijloacelor de transportare la țintă a armei nucleare iar aceste mijloace să fie distruse, cu condiția ca, bineînțeles, paralel să fie desființate bazele militare de pe teritoriile altor state, ca nici un stat să nu mai mențină trupe pe teritoriul altor state.

Este desigur prematur să se facă un bilanț, acum cînd sesiunea se află abia în a doua săptămîină. Direcția discuțiilor care s-au angajat — în pofida celor care au încercat să le împiedice întîind în Occident războiul rece — indică totuși eșecurile suferite de politica americană de pe poziții de forță. Într-un articol semnificativ intitulat „Evaluînd pierderile suferite”, cunoscutul comentator Joseph Alsop a arătat în „New York Herald Tribune”: „Astăzi, în chiar pragul Americii Hrușciov este în situația de a oferi propria sa recepție, și o oferă împotriva dorinței Departamentului de Stat și a președintelui S.U.A. La această recepție (Alsop numește așa actuala sesiune a Adunării Generale a O.N.U. — n.n.) vine toată lumea, a venit chiar și președintele Eisenhower; și lumea vine pentru că influența americană și occidentală este în declin și pentru că influența sovietică a pătruns în orice regiune de însemnătate strategică a globului”. Lăsînd de o parte limbajul lui Alsop care vede numai „regiuni strategice”, este, desigur, o realitate incontestabilă faptul că ideile socialismului se răspîndesc în lume cu o repeziune care provoacă coșmaruri celor ce încearcă inutil să le oprească, ascuțindu-și armele.

Popoarele lumii își pun mari speranțe în sesiunea Adunării Generale a O.N.U. Ele sînt convinse că solii țărilor socialiste vor face tot ce depinde de ei pentru ca cerul de deasupra planetei noastre să fie senin. Dar oamenii din întreaga lume își dau seama că succesul tratativelor de la O.N.U. depinde nu numai de țările iubitoare de pace. Este necesar ca toate delegațiile să pornească în activitatea lor de la interesele vitale ale popoarelor, de la principiile coexistenței pașnice.

Ion Manea

● N. S. Hrușciov în fiecare zi
pe ecranele televiziunii americane
● Nixon și Kennedy izgoniți din
pagina întâia a ziarelor ● O zi
istorică la O. N. U.

zența conducătorului guvernului sovietic la New York a devenit pentru ziarele americane „noutatea nr. 1”. După cum spun americanii, „Hrușciov a acaparat toate titlurile din ziare”. Nu există nici un program de știri la televiziune în care spectatorii să nu-l vadă pe conducătorul delegației sovietice. Societățile de televiziune nici nu se sinchisesc, cum am mai arătat, de faptul că Departamentul de Stat a cerut proprietarilor de studiouri să ignoreze prezența lui N. S. Hrușciov la New York.

Zelul „vinătorilor de noutăți” a fost în repetate rînduri răsplătit, atit în str. 68, cit mai ales la Glen Cove unde N. S. Hrușciov și conducătorii delegațiilor altor țări socialiste au petrecut sfîrșitul săptămîinii trecute. Acolo, la 50 de km de New York, în liniștea vilei dinspre Long Island, „vinătorii de noutăți” au stat de vorbă în mai multe rînduri cu conducătorul guvernului sovietic. Ei au vrut să afle tot felul de lucruri despre poziția Uniunii Sovietice în problemele discutate la sesiunea Adunării Generale a O.N.U., despre întrevederile conducătorului guvernului sovietic, despre prezența sa pentru a doua oară în S.U.A. Într-una din aceste convorbiri, ziariștii l-au întrebat pe N. S. Hrușciov cum se simte în S.U.A., în inima capitalismului, la care conducătorul guvernului sovietic a răspuns: „Aici este inima capitalismului, eu am inimă de comunist dar, pe cit se vede, putem trăi împreună pe aceeași planetă. Doar în lumea capitalistă se întîmplă de multe ori ca o văduvă bătrînă și bogată să se căsătorească cu un tînăr. Și trăiesc împreună, deși, probabil, el nu e prea dornic de dragostea bătrînei, dar trăiește”.

Știrile și fotografiile despre prezența lui N. S. Hrușciov la sesiunea O.N.U. umplu primele pagini ale ziarelor americane, sînt publicate sub titluri mari. Nu trebuie să uităm că acum

prieteniei între popoare cunosc un larg ecou.

Să făurim o lume fără războaie, fără arme

Indiscutabil, la loc de frunte printre cele aproximativ 90 de probleme înscrise pe agenda sesiunii, ale cărei lucrări se vor termina la 17 decembrie, se află problema dezarmării. O bună parte din cuvîntarea lui N. S. Hrușciov și din cele ale conducătorilor multor altor delegații a fost de aceea consacrată tocmai acestei probleme.

Întreaga omenire s-a convins de necesitatea realizării dezarmării generale și totale. Sub influența anumitor cercuri monopoliste, puterile occidentale întîrzie, însă, să dea curs acestei chemări a opiniei publice mondiale. Ele se cramponează de vechile poziții. Atitudinea diplomației americane amintește de personajul scriitorului american Washington Irving, Rip Van Winkle care — după ce vrăjîit de pitici a dormit cîțiva ani — n-a vrut să renunțe la obiceiurile și vremurile de mult depășite. Și a murit fără să admită, să înțeleagă că viața s-a schimbat. Personajul lui Irving inspiră, evident, milă. Dar politicienii care nu vor să iasă din închistarea zilei de ieri, nu vor să observe transformările petrecute în lume, inspiră alte sentimente... Ei trebuie siliți să țină seama că în epoca noastră, în condițiile dezvoltării tehnicii de luptă moderne, un război ar însemna o adevărată calamitate pentru omenire.

Soluțiile rațiunii

Vineri 23 septembrie orele 10,45 (ora locală). La New York era dimineața, la Moscova — seara, la Delhi începuse noaptea. Pretutindeni, însă, uitînd de timp, cu respirația întretăiată, oamenii s-au adunat în jurul aparatelor de radio și tele-